

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštovina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravlništvo pa v pritličju. — Upravlilstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Pro communi salute.

Škofova, na sebi sicer plitva in v praktičnem oziru brezpomembna epistola v zadnjem »Domoljubu« utegne svoj čas biti za zgovinarja važen dokument, in sicer mu bo služil za spoznanje psihologije kranjskega klerikalizma naših časov.

Kdor hoče spoznati duha neodkritosrčnosti, ki je od nekdanj lasten klerikalni stranki, naj čita, kar je škof pisal v »Domoljubu« o razupiti klerikalni gospodarski organizaciji, o kateri pravi, da hoče ž njo ljudstvu pomagati. Bankerot za bankrotom, goljufije in sleparstva na vseh koncih in krajih, sovraštvo in razdor, škoda in zapori, to so sadovi te organizacije, to je tista pomoč, ki jo je prinesla narodu tista organizacija, ki jo je škof pred papežem v zvezde koval.

Kdor hoče spoznati klerikalno zviždanost, naj čita v zadnjem »Domoljubu«, kako je bila pred papežem popisana narodno-napredna stranka, kako so bile karakterizirane kranjske razmere sploh in kako je bilo povzdigovano postopanje, delovanje in nehanje politikujočih duhovščine.

Kdor hoče končno spoznati duha hinavščine, ki je najbolj bistvena last klerikalizma, naj prečita naslednje škofove, v »Domoljubu« obelodanjene odstavke:

»V tej borbi (med liberalci in klerikalci), ki je obenem borba za versko življenje in družabno organizacijo ljudstva, se morda včasih temu ali onemu zdi, da kak govornik katoliške stranke kdaj prekorači prave meje in v naglici kaj reče, kar se ne more popolnoma odobravati. Dogodi se včasih, da kak govornik zelo povdarja ljudsko voljo; komu se zdi preveč, kakor da bi po mnenju govornikovem odločevala le ljudska volja, (česar seveda nihče v katoliški stranki ne trdi, ker je to načelo skrajnega liberalizma); dogodi se, da se pri utemeljevanju obsežnejše volilne pravice slišijo kake besede, ki so za privilegirane stanovne, n. pr. za veleposestnike, nekako raz-

žaljeve; dogodi se, da tudi zoper Nemce, ki so krivi, da ima liberalna stranka večino in moč, kaka prostra beseda pade, kakor da bi se z Nemci sploh ne smelo sodelovati; dogodi se tudi, da se v žaljivi obliki napadajo posamni uradniki.

Pri vsem tem se torej včasih dogaja, da se v naglici sliši kaka manj pravilna, razžaljava beseda — govorniki so ljudje in komu v naglici ne uide kaka beseda, ki bi je bolje ne bilo? — toda načela, krščanska načela o človeškem društvu, o gospodstvu Božjem, o narodnosti se nikoli ne taje, ampak kot edino resnična priznavajo!

»Prva moja skrb je, da bi bili duhovniki vzglednega ali vsaj dobrega življenja. Zato pospešujem »družbo duhovnov od presv. Srca Jezusovega«, proučevanje družabnega vprašanja in sploh pravo duhovsko življenje. Z izgledom (!) in besedo navajam duhovnike k stanovitnemu in junaškemu dušnemu pastirovanju. Urednike raznih listov osrčujem in nove sotrudnike izpodbujam. Družabno organizacijo z vsemi močmi podpiram, moče, ki se zanjo trudijo, hvalim in na junaško požrtvovalnost vnemam.«

»Kar pa zadeva poprej omenjeno obstrukcijo, je sicer očitno nisem odobril, pač pa molče priustil, da duhovniki sodelujejo. Tudi na razne pogoške se sem voditelje opozoril ustmeno in pismeno.«

»Tako sem opisal naše težnje in borbe; vidi se, da je delovanje ljudske, katoliške, krščanske socialne stranke v prvi vrsti zares dobrodelno, da se pa zavoljo teženj, namer in silovitih navalov narodno-napredne, protikatoliške, protisocialne stanke ne more izogniti političnim borbam, ako hoče sploh obstati in ne poginiti.«

Ali ni to nad vse značilno? Ali ni to uprav klasično. Mislimo, da je popolnoma odveč, deti te škofove trditve na kritično rešeto, saj lahko vsakdo kar otipuje, koliko je v njih — resnice in odkritosrčnosti.

Škof se je držal stare taktike. Nasprotnike pogubnega, uprav hudodelskega početja klerikalne stranke je hotel počrtniti, narodu bi rad natvezil, da skrbi za njegov blagor, v resnici pa mu ni za nič drugega,

kakor za podjarmljenje naroda, za zaslužjenje Slovencev.

Kdor ni gluhi in ni slepi, tisti je davno spoznal, da so klerikalci stranka, ki nima niti trohice idealizma, ki se podi samo za posvetno oblastjo in peha za posvetnim blagom, ki hoče vse potisniti pod svoj podplat, da bi njeni člani brez dela mogli udobno živeti. V njih očeh je narod čreda ovac, ki je ustvarjena samo za to, da jo blagoslovijenci strižejo, njih neblagoslovljeni pomočniki pa trgajo.

Samo, da bi si klerikalci zagotovili svojo šmarcarsko eksistenco, hrepene po neomejeni oblasti v vseh posvetnih zadevah, in dobro jim je v ta namen vsako sredstvo.

S takimi elementi je nemogoče vsako pakiranje, ker svojim egoističnim naklepom žrtvujejo vse, tudi ono, kar je človeku najsvetejše. Kar so bili nekdanj v Egiptu ž dje, to so dandanes med Slovenci rimski janičarji in zato je sveta dolžnost vsakega, kdor je zvest svojem narodu, da z vsemi močmi dela na uničenje klerikalnega vpliva na vseh poljih javnega življenja, da dela na politično in gospodarsko emancipacijo slovenskega naroda od klerikalizma. Osamosvojenje naroda od zunanjih in domačih sovražnikov je prvi pogoj boljši narodovi prihodnosti. To je spoznal že veliki cesar Jožef II. ko je izrekel znamenite besede: »Postati hočem neodvisen od Rima in upam, da mi bo mogoče, prepričati svoje narode, da so lahko kristjanski, ne da bi bili rimski.«

V ta namen pa je treba dela, dela in dela, neustrašnega, vztrajnega in požrtvovalnega. Klerikalci so zaslepili velik del naroda tako, da ni zmožen spoznati resnice in zato je treba resničnega, trajen uspeh zagotavljačega dela. Zidovje svetopisemskega Jeriha se je dalo s kričanjem in trobentanjem podreti, klerikalizmu se pride samo z resničnim orožjem do živega.

V starih časih, če je prišla kaka

ladja na morju v nevarnost, se je dal eden izmed potnikov zvezati in v morje vreči, da reši druge. Naši klerikalci se seveda take usode branijo z vsemi silami. A to nas ne sme plašiti. Če hočemo rešiti svoj narodni čolnič, moramo splesti krepke vrvi, povezati klerikalce in jih vreči v morje — pro communi salute.

Vojna na Daljnem vztoku. Velika zmota.

Izpod Moskve, 20. febr.

V »Novicah« iz leta 1877 je pisal neki ruski dopisnik tako-le: »V Rusiji je od večerajšnega dne velik praznik. V cerkvah svečano zvone kakor ob praznikih, po ulicah se ziblje neštevilna množica naroda. Kamor pogledaš, vidiš radost v očeh, sladek smeh na ustnicah; znanci in prijatelji se objemljejo in pozdravljajo: »Slava Bogu, nakonec to mi pobčdili!« Zmago imenujejo to, kar se je zgodilo predvečernjim: Rusija je napovedala Turčiji vojno. Da, to je res velika zmaga. Vso svojo predrzno abotnost je morala Turčija razkriti pred svetom, vso svojo brezvestno perfidijo je morala pokazati Anglija, predno se je jima posrečilo omajati miroljubje ruskega »Cara Osvooboditelja«.

Vse, kar je takrat rekel dopisnik »Novic«, se ponavlja tudi današnji dan, samo v veliko večjem razmerju, samo da se je k angleški perfidiji pridružila še severno-ameriška lažljivost. V 15. št. »Novic« iz istega leta je pisal dopisnik iz Rusije med drugim tudi to-le: »Rusi, ki so se bili udeležili filadelfijske razstave, so napravili te dni velik komerz v Petrogradu, na katerega so povabili mnogo Američanov, ž nji-tudi severno-ameriškega poslanika pri ruskem dvoru, g. Bokera... Ta diplomat je napil ruskemu carju in njegovemu govoru so Američani živahno ploskali. V njegovem govoru se mi zde jako važno te-le besede: »Američani niso prijatelji, ampak so tudi bratje Rusov; to bratstvo je porodilo hvalevredno postopanje Rusije

ob času amerišanske državljanske vojne, ko jedini ruski narod ni hotel izkoristiti naših nepravil v svoje svrhe... Preje ali pozneje bo Amerika našla primerno priliko pokazati Rusiji svojo iskreno zahvalo na njeni velikodušni podpori.« Kar je amerišanski poslanik hotel s tem reči, to je kmalu potem odkrito izpovedal severno-amerišanski konzul. On je nadrobno proučil ekonomske odnose Rusije in Amerike in politiko obeh držav, potem pa je govoril o »vostočnem voprosu«, in končal svoj govor s temi-le besedami: »Vaše delo dobroje, potomu (zato) z bogom vpred i, glavnoje, ne ostanavljajtes na polputi!« Ta Američan je kot kompetenten sodnik javno in jasno obsodil turkofilski liberalizem, naj že bo angleški, avstrijski ali ruski...»

Tako je bilo pred 27. leti! Kako pa je sedaj? Naše časopisje pripoveduje o »gorečem iskrenom sočustviji Rossiji, vyskazyvajemom avstrijsko-německoju (?? Uredn.) i češkoju počatju«. O slovenskem in hrvaškem, kakor tudi o madžarskem sočutju ali nesočutju molče. Madžari nas malo brigajo, o Slovencih in Hrvatih pa smo prepričani, da tudi vi iskreno sočustvujete z nami vsaj na tihem, mislimo pa, da bi bilo vam na korist, ako bi bolj glasno to izpovedali po zgledu Biankinija, ki je rekel, da, kakor sem čital v tukajšnjih časopisih, »kričit tot, komu boljno!« Saj vendar sočutje zbližuje in edini narode ter jih vodi na pravo pot vzajemnega delovanja!

Američani, no, Američani so se svoj čas zlagali prav po amerišansko. Sedaj vidimo, da so strašni samopasneži in slabši kakor Angleži. Oni niso naši prijatelji in bratje! To je bila le zmota, goljufive sanje, laž! Toda ni šo napočil poslednji dan! Ne samo Rusi, ampak tudi drugi narodi bodo našli priliko Američane opomniti, da njihova deviza »Amerika Američanom« mora imeti poudarek ne na zadnji, ampak na prvi besedi. Kdo jim je dal pravico posezati preko mej Amerike? Česa iščejo oni na Filipinskih otokih,

LISTEK.

Simplicius simplicissimus

all:

kako naj živi kranjski duhovnik?

(Ukaz iz l. 1920.)

I.

Nečimernost ne pristojta katoliškemu kristjanu, tem manje duhovniku.

Že v prvih stoletjih krščanstva si je marsikak pobožen samotar ali berač pridobil ugled svetosti, ker je živel dolga leta in do svoje smrti v lastni nesnagi, se nikdar umil, nikdar odpravil mrčesa z glave in se naslajal v garjah po lastnem životu. Cesarji bizantinski sami so častili take svete može in jih vabili v palačo na obed. Nesnaga je eden prvih principov krščanske pobožnosti.

Zato bodi oblečen duhovnik v isto obleko toliko časa, da mu ne popada v cunjah s telesa.

Bog je ustvaril štiri letne čase; tolikokrat naj duhovnik tudi menja svoje perilo, izvzemši nogavice, ki zadostujejo po eden par za gorki in eden par za zimski čas. Razen po mestih so se

duhovniki že doslej držali deloma tega načela. Naj ostanejo pri njem in se v njem izpopolnujejo!

Strogo se prepoveduje duhovnikom kopanje. Nago telo zbujajo nedopustne misli in želje, in zvečanje ni odvisno od splakovanja z vodo. Duhovnik, ki si hoče umiti noge, mora doprinesiti zdravniško izpričevalo o potrebi, in to mora škof potrditi.

V nobenem farovžu ne sme biti glavnika, brisalk, gob, ali celo mamljivo dišečega mila, ki je le poltne strasti vzbujajoč preostanek grško-rimske poganske kulture.

Naravnost kaznjiv bi bil pa duhovnik, pri kojem bi se našlo ono smešno svinjarijo, ki jo imenujejo zobno krtačico. Čimbolj smrdiš iz ust, tembolj si obranjen pred nepotrebnimi pogovori, zlasti tudi z t t t drugim spolom.

Ušesa naj se osnažijo vselej pred izpovedjo, pri kateri mora duhovnik znati slišati tudi ono, kar grešnik zamolči.

Vsekuje se najbolje z roko, po geslu: iz naroda za narod. Kdor ima zamašen nos, si lahko pomaga, ker mu je Bog dal dvakrat pet prstov.

Škornji naj bodo napravljeni na kveder in morajo biti namazani.

Duhovnik, ki bi imel v svoji posesti zrcalo, bi zakrivil smrten greh. Če si mora iztisniti n. pr. na licu mozolj, se lahko pogleda v ogledano zadnjo stran svojih hlač.

Rokavice sme nositi le škof in še višji dostojanstveniki.

Kdor je kratkoviden, naj si kupi očala. Cvikar je liberalska moda.

Kdor se bo ravnal po teh načelih, bo imel vedno zase zaupanje našega ubogega, dobrega ljudstva, ki bo v njem videlo pač svojega dušnega pastirja, ne pa zoprnega, tujega škrica.

II.

Za mizo bodi duhovnik preprost in domač.

Nasprotniki vere so izdali že mnogo knjig, kako se mora človek obnašati v raznih položajih, zlasti tudi pri obedu.

Duhovniki so ta skrupula že doslej vseskozi ignorirali s hvalevrednim zaničevanjem.

Duhovnik bodi in ostani del preprostega ljudstva in jej kakor prosto ljudstvo.

Če je možno, naj se drži jed v roki, n. pr. šunko, klobaso.

Prikuhe se nosijo z nožem v usta

in se spravijo notri s tem, da se potegne zrak v se in tleskne z jezikom.

Kdor juhe noče skrati naravnost s krožnika, se lahko poslužuje lesene žlice.

Prste naj se briše ob zid, v spodnji konec suknje, v lase ali ob kolena.

Takozvano riganje po jedi razbremeni želodec in je zdravo.

Zahajati v gostilne ali kavarne je kratkomalo zabranjeno.

Duhovnik, ki je na potovanju, prenočuj pri stanovskem tovarišu. Če to ni mogoče, naj spi na senu kje na samoti. Jé naj v tem slučaju v kaki ljudski kuhinji ali v izkuhu. Predno pa stopi duhovnik v tak lokal, sploh kakor hitro zapusti svojo faro, privezati si mora na senci varstveno usnjo, kakor ga imajo konji, da vidijo le toliko, kolikor je za varno hojo neobhodno potreba.

III.

Časnike brati razen onih, ki jih ukaže škof, je prepovedano pod kaznijo excommunicationis latae sententiae.

Umetniške ali znanstvene talente zatreti mora že semenišnik takoj v kali. Izjemo tvorijo oni duhovniki, katere škof zbog posebne nadarjenosti dovoli v reprezentacijo katoliške kulture.

Pa tudi knjige, ki jih spišejo taki duhovniki, zlasti pa očetje jezuiti, sme navaden župnik ali kaplan čitati le z izrecnim, od slučaja do slučaja podeljenim škofovim dovoljenjem. Namenjene namreč niso v prvi vrsti za čtivo, ampak le v dokaz brezverskim »učenjekom« in »umetnikom«, kje da je doma edino prava naobrazba. Š tem namenom imajo ležati po izložbah katoliških knjigaren in po knjižnicah avstrijskih, bavorskih, španskih in portugalskih vseučilišč.

Kakor pri sebi, pazi naj vsak duhovnik z vso strogostjo, da tudi drugi ljudje ne čitajo nič. Če možno, odvraca naj otroke od šolskega obiska in jih v tem brani proti šolskim oblastvom.

IV.

Farovž bodi priprost.

Stene pobeljene ali pa surove, tla iz nepobeljenih desk ali iz ilovice.

Okna ne smejo imeti zagrinjal; strnišče je odveč in podpira mehkužnost.

Na postelji zadošča slamnjača iz žakljevine, napolnjena s turščino slamo, ravnata blazina in kot pokrivalo koc. Rjuh ni potreba.

Na steni naj vise podobe papeža,

na Kitajskem, v Mandžuriji? Na to vprašanje se bode pozneje odgovorilo!

Rusi so se pred zadnjo turško vojno delili v dve stranki: narodnjaki in slavjanoljubi (Katkov, Samarin, Aksakov i. dr.) so bili za „osvojiteljstvo“ slavjan izpod tureckega jiga“, kozmopolitični zapadniki pa so imeli na jeziku samo: Jevropa, jevropejskaja civilizacija, pravovojni poredok, čto nam zadelo do bratšček svinopasov! (Turgenjev, Krajevski, Melikov in dr.). Ko so začeli topovi grmeti za Donavo, so zapadniki onemeli, ves narod pa se je zliž s slavjanoljubi v eno mogočno reko, katere bi z groznimi valovi zalila vso Turčijo, če bi „liberalna“ Evropa ne iztegnila svojih umazanih rok v obrambo turskih trinogov. Koncem preteklega leta smo imeli priliko v raznih časopisih, zastopajočih kozmopolitične tendence, čitati dnevna izvajanja o „evakuaciji Mandžuriji“, češ: „Mi jimejem polnija ruki dela u sebi doma“. A ko je Japonska kakor kak divjak ali razbojnik ponoči zavratno napadla naše brodovje, je vzkočil ves ruski narod na noge, konservativci, kozmopoliti in zapadniki vsi so izginili in celokupni ruski narod je vstal s križem na prsih in z mečem v desnici na zmaja, na rumene pogane!

V „Ruskem Invalidu“ smo čitali to-le: „Živo sliko rodoljubja so predstavljale ulice petrogradske. Ob 2. uri pop. je korakala velikanska množica dijakov raznih zavodov z razvitimi ruskimi narodnimi zastavami v rokah in z nepokritimi glavami, obkoljena od velikih tolpa narodov, po petrogradskih ulicah in navdušeno prepevali narodno himno. Urnebesni „ura“-klici in navdušeno petje se je razlegalo vsepovsodi. Na trgu pred Zimskim dvorcem se je vsa ta ogromna množica ustavila pod oknom njegovega Veličanstva in iz stotin mladih grl je zadonela carska himna. Hipoma je bil ves trg natlačen poln naroda.

V moskovskih časopisih smo čitali: „Prebivalstvu Moskve.

Ogorčeno v dno dušo vsled zahrbtnega napada Japonske na daljno pokrajino domovine je prebivalstvo prvoprestolne stolice stremilo z večdnevni navdušenimi manifestacijami izraziti svojemu oboževanemu vladarju čustva brezmejnje ljubavi in neomejene udanosti z zatrdilom, da se hoče žrtvovati za dom na vladarjev poziv, objavljen v manifestu, in položiti celo življenje na oltar domovine.

O teh rodoljubnih čustvih sem z veliko radostjo poročal Njegovemu carskemu Veličanstvu, na kar je blagovolil počastiti Moskvo s to-le brzojavko, naslovljeno na moje imo:

V veliko tolažbo Nam je bilo, ko so se Nam sporočila čustva ljubavi in udanosti moskovskega naroda. Našemu srcu drage prvoprestolne stolice do prestola in domovine! Zaeno s prebivalstvom Moskve prosim Vsevišnjega, da podeli zmago slavni naši vojski! — Nikolaj. —

škofa, duhovnikov in svete podobe, kakor jih prodajajo za Šenklaževem.

Kdor ima na steni fotografijo nekdanjih sošolcev, izpraskati mora glave onih, ki so postali liberalci.

Pljuje se za omare ali ob zid. V celem farovžu ne sme biti nobenega bitja + + + drugega spola. Tudi če bi prišla k duhovniku lastna mati, izgnati jo mora s pasjim bičem do farovške meje.

Kuhinjo naj oskrbuje mežnar ali pa poseben kuhar.

V hlevu ne sme biti nobene krave, kobile, svinje ali koze, na dvorišču nobene kokoši, nobene golobice pod streho. Pravtako ne psice ali mačke pri hiši.

Živali moškega spola pa morajo biti rezane.

Če zapazi duhovnik na farovškem vrtu tiče gnezdo, potepta naj je z nogami, kajti posledica je zgolj mesenih nagnenij.

V kebrovih letih mora šolska mladina (dečki) najprvo in najizdatneje otrebiti kebre s farovškega sveta, kajti tudi pri teh živalicah so ostudni izgledi spolske ljubezni žalibog prav pogosti.

V.

Z osebam + + + drugega spola sme duhovnik prihajati v dotiko — iz-

Čast mi je prijaviti prebivalstvu Moskve visoko milostne besede vladarja. Mosk. gub. generalni adjut. Sergej.

Take manifestacije so bile tudi v stolici naše podmoskovske gubernije. Meščani, rokodelci, trgovci, gimnazisti, realci so tri dni zaporedoma nosili po mestu carjevo sliko, vse ulice in trgi so bili prenapolnjeni z neštevilno množico ljudi, ki navdušeno klicali „ura!“ in vzneseno so prepevali rodoljubne pesmi in narodno himno.

Enake vesti dohajajo iz vseh mest široke Rusije: od Arhangelska do Ialte, od Visle do Urala. Cel v Varšavi se prepeva ruski „gimn“ in „Kolj slaven“.

Navdušenost je nenavadna, nič podobnega ni bilo ob času turške vojne! Ni peresa, katero bi moglo dostojno popisati prizore na ulicah, v gledališčih in v raznih „sobranjijah“. Vsi, od visokega dostojanstvenika do najnižjega hlapca čutijo žgočo razžalitev, dasi se je tega lahko nadejalo od Japoncev, ki so samo verni učenci Angležev in Američanov. Spominjati se je samo treba, kako so Američani napadli špansko trdnjavo in brodovje, kako so Angleži začeli vojno s Transvalom! Japonci so se samo odeli z obleko „nove“ omike ter so jeli nastopati po zgledu svojih učiteljev.

Ruski narod čuti, da je sedaj njegova naloga z neomahljivim pogumom braniti resnično krščansko omiko pred napadi divje, paganske druhali.

Vsi smo ene misli: Rusija ni nikdar bila Evropa, a tudi nikdar Azija. Po svojem ustroju in po svoji legi, ona je bila vselej in je še sedaj med Evropo in Azijo. Z Azijo, z divjimi narodi jutrovih dežel se je morala vselej boriti za zapadne narode. Vse barbarske navale od vzhoda je ona čutila na svojem telesu, občutila je udarce Pečenegov, Tatarjev in drugih Mongolov. Mongoli bi poteptali in opustošili ne malo evropskih dežel, če bi Čingishani ne našli obilnega plena na ruski zemlji.

Letopisci nam pripovedujejo, da je dal velikemu knezu Dimitriju Donskemu sv. Sergij Radonežki sveti križ, rekoč: „To je meč, ki bo otel tvoj narod od mongolskega jarma.“ Nato ni Dimitrij več hotel pošiljati „danji“ Čingishanu, ampak nabral je vojsko in je šel z njo na Don. Bitva je bila krvava. Rusija se je otrsela dvestoletnega jarma brez tuje pomoči. Skoro potem je pokorila krimsko Tatara. Potomeci teh nekdanjih „gospodov“ so postali trgovci, lakaji in natakariji v kavarnah in gostilnah. Takrat se je mislilo, da je s tem končano mongolsko vprašanje.

Vse 18. in več kot polovico 19. stoletja se je Rusija bavila s turškim vprašanjem. Davno bi že Turkov ne bilo v Evropi in na Bosporu, davno bi že blestel križ na Sv. Sofiji mesto polmeseca, ako bi omikana Evropa ne ovirala ruskega delovanja, ko bi lažnjivi kulturnosoci ne zadrževali rešitve krščanskih, slovanskih narodov iz turških pesti.

ven stanovskih dolžnosti — le, če delajo testament ali mu imajo izročiti kaj denarne vrednosti. Slednje se ima nemudoma poslati svojemu škofu.

Pa tudi v teh slučajih si mora duhovnik privezati na senci brambeno usnje, natakati črna očala in po možnosti gledati v zrak ali v steno.

V žepu mora imeti vsak duhovnik nekaj voska, da si takoj zamaši ušesa, če bi nepričakovano zaslišal kako godbo.

Ni treba posebej povdarjati, da se predpisi glede + + + drugega spola raztezajo tudi na vse člane lastnega sorodstva. Duhovnik tudi ne sme izvenuradno dopisovati niti z materjo, niti s sestrami.

O gledališčih, cirkuzih, razstavah, tombolah, koncertih i. t. d. pač ni treba govoriti.

Dovoljeno pa je prisostvovati v kakem katoliškem mladeniškem društvu predstavi krasne drame „Mlini pod zemljo“.

VI.

Nasprotno sme duhovnik dobro jesti in piti; čim bolje, tem bolje.

Kajti, če bo imel v kleti vedno dobro, pošteno kapljico, porabil bo škof sam prav rad vsako priliko in neprimliko, da ga obišče in ga krepi v katoliških čednostih.

A sedaj se je zlatogladni Angliji pridružila še zlatohlepna Amerika. In, glejte! te napredne države, ki se smatrajo za najbolj omikane, kise ponašajo s svojim človekoljubjem in svobodoljubjem, ti lažnjivi olikonosci so naščuvali na Rusijo poldivji azijski narod, češ, Rusija se je po krimski vojni preveč okrepila, da je nevarna na Velikem oceanu američanskim interesom, da ji je treba torej zvezati roke, zlasti ker tudi v Evropi škoduje angleškimi koristim. Mongolsko vprašanje na ji odtegne zanimanje Slovanov, vzdihujočih pod turškim jarmom. Tako je treba stvar urediti in američansko in angleško blago se bo brez ovir lahko prodajalo po vsej Aziji.

Vidite, kaj je postavilo na dnevni red zdavnaj že pokopano mongolsko vprašanje! Ali Anglosasi se motijo, ako mislijo, da se mongolsko vprašanje tiče samo Rusije, da bo imelo samo take posledice, kakršnih si oni želijo, da bo namreč odvrnilo Rusijo od bregov Velikega oceana in od Carigrada, — vse drugo pa bo šlo po pogovoru: „Kak po maslu“. Kratkoinmalo ne! Postavimo, da so Japonci Ruse premagali ter jih pognali za Ural. Vsa severna Azija je japonska. Japonija je postala silna, mogočna in slavna država. Kaj bo potem? Japonci bodo seveda iz hvaležnosti obožavali Američane in Angleže! To je abotna domišljija onih, katerih srce je več kot preveč prikovano na slepeče zlato. Japonci bodo metali v njihovo brodovje bombe, napolnjene s tistim melinitom, katerega so jim dali oni sami v roke na poglajbeljskih oklopnih. Ne preide 25 let, ko bodo pod japonsko hegemonijo strašna krdela mongolskih narodov kovala železo na pogin vseh belokozocev. Kitajsko, Indija, Sijam in vsa Polinezija — 700 milijonov polkulturnih divjakov z navidezno evropsko omiko bo vstalo proti sedanjim hujskačem. Kako jim je treba nastopati, so jih naučili sami naši „priateljji“ izza morja.

Tako bi bilo, če bi se izpolnile želje Angležev in Američanov! Ali mi se tega ne bojimo. Nikdar se to ne bo zgodilo, za to nam je porok pogum, vztrajnost in nevstrašnost naših junakov, ki ne spe, ako vrag kali mir.

Miroljubje, miroljubje! to je lepa čednost, ali našemu miroljubju so postavili meje Azijati po prekanjenem ukazu belih intrigantov. Mi se Japoncev ne bojimo, nam ni strašna vojna z Azijati. Na nas so šle že bolj strašne armade. Napoleon, pokorivši vso Evropo, je nabral armado iz vseh evropskih narodov ter došel z njo pod Moskvo. Takrat je bil na vrhuncu svoje slave. A Rusija mu je zadala smrtni udarec! Sredi preteklega stoletja se je vsa Evropa oborožila proti Rusiji, 11 mesecev je angleško-francosko-italijansko-turško brodovje oblegalo eno trdnjavo. Mi smo bili tedaj premagani po uporni obrambi, a ne poraženi! No, ali je bil to konec Rusije, konec slovanstva? V 50. letih je Rusija postala dvakrat večja

in desetkrat bolj močena in gre „svojim putem“ do mej, danih ji po prirodi. Meje slovanstva so bregovi Velikega oceana, Himalajske gore, Indijski ocean in Sredozemsko morje! Evrope za Labo in Sočo in pa Amerike se Rusija ne bo dotikala, če jo bodo pustili pri miru na njeni poti. Te meje je slovanstvu določila previdnost božja in teh mej jim ne bo ugrabila niti tajna zveza Anglosasov z „žolto“ raso. Zapadne države bi morale drugače gledati na vzhod. Beli narodi bi morali drugače razumovati svojo nalogo! Vsi Evropejci bi morali uvideti, da je v nekulturnih jutrovih deželah vsem ista naloga, katero bi imeli vsi evropski narodi rešiti v občem lepem soglasju. Ali Angleži in Američani hočejo to rešitev oddati v roke Rusiji. Prav tako! Bomo videli, kaj poreko Angleži in Američani, kadar bo Japonska razbita in poražena, kadar bo kitajski bogdihan pokorno prosil „instruktorjev“ v Petrogradu, kadar bodo Indi pošiljali ponižne poklone „belemu carju“.

Boleslav.

Boji pred Port Arturjem.

V boju pred Port Arturjem v noči med torkom in sredo pa le niso Japonci, kakor bi nemški listi radi občinstvu natvezili, izgubili štiri navadne parnike brez vsake vrednosti, ampak izgubili so, kakor se poroča, več bojnih ladij. Iz Tiencina se namreč poroča: V noči med torkom in sredo so Japonci znova napadli Port Artur z namenom, da bi pravkar došle ruske transportne ladje z razstrelivom uničili. „Retvizan“ jih je jel bombardirati in posrečilo se mu je, dve japonski ladji tako močno poškodovati, da je ena obtičala na Tigrskem polotoku, druga pa pri Žlati gori. V sredo zjutraj so bile razen nekaj torpedovk štiri japonske ladje tako poškodovane, da niso več sposobne za boj. Rusi so rešili nekaj sovražnikov iz valov. Japonci so zbežali v dveh divizijah. Ruski konzul v Čifu javlja, kakor poroča „Standart“, da je bila v sredo zjutraj pred Port Arturjem bitka, v kateri so Japonci izgubili štiri križarke. Podrobnosti še v Čifu v četrtek niso bile znane. In da je bila pred Port Arturjem v resnici bitka, v kateri so Japonci izgubili več vojnih ladij, potrjujejo nam, dasi indirektno, še druga poročila. Iz Vejhajveja se poroča, da so v tork več 16 japonskih vojnih ladij pluti proti Port Arturju, v sredo pa se jih je vračalo samo 13. Iz Čifu pa se listu „Reichswehr“ brzojavlja, da so Japonci štiri močno poškodovane vojne ladje morali spraviti v ladjedelnico v Saseho. Nemški listi z vso trdovratnostjo tajé, da v sredo zjutraj ni bilo pred Port Arturjem nikakega boja, ampak da so Japonci nameravali samo s štirimi z razstrelivom nabasanimi par-

niki, katere bi potopili pred vhomom v pristanišče, zapreti ruskemu brodovju pot iz Port Arturja. Ker so Rusi le parnike uničili, so se Japonci umaknili brez vsakega boja. Tako nemški listi!

Sedaj pa vprašamo, kako je potem mogoče, ako ni bilo nikakega boja, da se je izpred Port Arturja od 16 vojnih ladij vrnilo le 13 in na kak način so bile štiri japonske križarke poškodovane, ako ni bilo nobene bitve? Takisto se je pisalo, da so Japonci, dasi so se morali umakniti izpred Port Arturja, vendarle dosegli svoj namen. Položili so baje v bližini pristanišča toliko podmorskih min, da bo ruska mornarica, čim pride iz pristanišča, uničena, ker bodo te mine eksplodirale. Ako bi bila ta domnevanja resnična, potem bi si pač Japonci ne upali takoj drugi dan znova priti pred Port Artur, ker bi pred pristanom položene mine delovale proti japonskim, a ne proti ruskim ladjam. Iz uradnega vira se namreč javlja: General Flug poroča iz Port Arturja: Danes (v četrtek dne 25. t. m.) ob 1. uri ponoči so Japonci znova napadli Port Artur. Boj je trajal do polnoči, rih zjutraj. Japonci so bili na celi črti odbiti. Iz Londona pa se še poroča, da je bilo pri tem napadu več japonskih ladij močno poškodovanih! Iz Petrograda se nadalje še poroča: Včeraj dne 24. febr. so poskusili Japonci stopiti na suho pri Talienvanu (Daljni), a so bili odbiti in štiri japonske topničarke so bile potopljene.

Od japonskih ladij še ni bila nobena poškodovana!

Tako kriči dan na dan Rusiji sovražno časopisje in skoro vsa javnost — žalibog tudi slovenska — mu to brezpogojno verjame in bo to tudi še vnaprej verjela, ako se bo tudi stokrat izkazala ta trditev kot neopravičena. In da je ta trditev neresnična, dokazuje poročilo iz Londona, torej iz Rusiji neprijazne strani, da se nahaja glasom zatrdila nekega angleškega trgovca na Japonskem v japonskih ladjedelnicah 12 vojnih ladij, ki so bile v boju od Rusov hudo poškodovane, v popravilu.

Nemci za rusko vojno mornarico.

„Novoja Vremja“ poroča, da so sedaj v Moskvi bivajoči Nemci iz „rajha“ darovali za povečanje ruske vojne mornarice 25.000 rubljev. Kaj bodo k temu rekli nemški avstrijski časopisi, ki bi že zdavnaj radi rusko brodovje v Zlični vode potopili?

Pogodba med Japonsko in Korejo.

Kakor je znano, je korejski cesar priznal japonski protektorat nad [Ko-

Dalje v prilogi.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

XVIII.

Kurat Svetlin se je bridko kesal, da je Konrada obvestil o Ljudmili nem početju. Več dni zapored so ga klicali na policijo, h generalni intendantu in k državni prokuraturi ter ga tako temeljito zasliševali, da je bil stari mož ves zmeden. Vrh tega pa ga je Kopitar neusmiljeno oštel, da je brez njegove vednosti njuno tajnost razkril Konradu, ki dotlej ni ničesar slutil in je šele sedaj na svoje veliko začudenje izvedel, da je Kopitar že pred meseci prišel Ljudmili na sled ter z njeno pomočjo razkril zaroto.

Francoski organi so imeli sedaj čez glavo posla; vlada jih je nagajala na delo, a siromaki niso mogli ničesar dognati. Nekaj dni so upali, da jim Günzler kaj razkrije, a Günzler je umrl, ne da bi se prej zavedel. Preiskava se je raztegnila, na celo deželo. Hišne preiskave so postale vsakdanje stvari a razen nekaj pušk in samokresov se ni ničesar dobilo. Policijski komisar Toussaint je sicer prisegal vsak dan, da Ljudmila ni

zapustila Ljubljane, ali kje da se skriva, tega vendar ni mogel iztakniti. — — —

Minili so tedni, sneg je skopnel in narava se je začela prebujati iz zimskega spanja. Ljubljana je imela tedaj navado, da je slovesno praznovala prihod pomladi in sicer z izletom na Ljubljani. To leto se je praznovala ta slavnost dne 28. maja. Ob 4. uri popoldne se je od Cojzove hiše na Bregu odpeljalo kakih 60 čolnov do Podpeči. Vsi čolni so bili ovenčani z zelenjem in s cveticami. V prvem čolnu je bila nameščena godba. Izleta se je udeležil tudi generalni guverner s svojo rodino, dalje vsi odličnejši francoski funkcionarji in prvi ljubljanski meščani. Oficirji so se večinoma z vozovi peljali v Podpeč, ker zanje ni bilo dobiti zadosti čolnov. Seve, da se je v Podpeči zbrala mnogoštevilna množica ne le iz okolice, nego tudi iz mesta. Za povabljenec je bila pripravljena bogata južina, pri kateri je grof Bertrand napil cesarju Napoleonu in njegovemu sinu rimskemu kralju. Po teh napitnicah so zagrmeli topi, obenem pa se je dvignil zrakoplov, prvi zrakoplov, ki so ga videli Ljubljanci.

Na travniku blizu mostu je bilo narejeno plesišče, kjer se je sukalo več sto parov. Ljubljanska gospoda je le nekaj časa gledala, potem pa se pridružila plesalcem in z njimi vred plesala, dokler se ni stemnilo.

Nazaj gredo so bili vsi čolni razsvetljeni z balončki, tuintam so zašumele in zablestele rakete od tod in odtam se je čula kaka pesem. Vse je bilo radostno, vse veselo in nihče ni slutil, da je prav ta dan grof Bertrand dobil iz Pariza usodno sporočilo.

Ko so gostje v Podpeči vstopali v čolne, se je vojvodinja Fitz-James ločila od svoje družbe in se približala Mari.

— Zakaj vas ni nikdar k nam, gospodična? je vprašala vojvodinja. Tako se nas ogibate, de se vas teta skoro ne upa vabiti.

— Motite se, visokost, je odgovorila Mara. Jaz se vas čisto nič ne ogibam. Toda moj oče ima kot predsednik trgovskega sodišča mnogo poslov in valed tega moram jaz voditi vso trgovino.

— Kaj se razumete na to? se je čudila vojvodinja.

— Človek se vsega nauči, sicer sem pa že dolgo prej pomagala

rejo in v tem oziru tudi sklenil pogodbo z Japonsko, odnosno se ž njo zvezal. Vsled te japonsko-korejske zveze se v diplomatskih krogih živo pretresuje vprašanje, ali bo ta zveza kaj vplivala na rusko-francosko alijanco. „New-York World“ piše v tem oziru: Ker je Koreja postala zaveznica Japonske, se ima Francija odločiti, ali je vsled svoje alijance z Rusijo zavezana, se isti ponuditi v pomoč. V političnih krogih prevladuje prepričanje, da Rusija ne bo zahtevala francoske podpore že radi tega ne, ker je izjavila, da smatra vsa pod japonskim pritiskom storjena dejanja korejske vlade kot neveljavna in ničeva.

Prevažanje ruskih vojakov po železnici.

Transport ruskega vojaštva na železnici opisuje vojaški strokovni list „Ruskij Invalid“ tako-le: V javnosti, ki nima pojma, kako se vrše vojaški transporti po železnici, se vobče misli, da se vojaštvo pozimi prevažava v nezakurjenih tovornih vozovih in da trpe vojaki pri vožnji velik glad in mraz. Na prvi pogled se res zdi, kakor da bi bili vozovi, v katerih se nahajajo vojaki, navadni tovorni vozovi, vendar pa temu ni tako. Vozovi, v katerih se prevažajo vojaki, imajo znotraj dvojno leseno steno in vse najmanjše šprane so skrbno zatlačene s suknom, da ne more mraz skozi. Na malih oknih so pritrdjene močne šipe, ki se lahko poljubno odpro, ali zapro, na sredi voza pa stoji železna peč, ki daje popolnoma zadostno toploto. Okoli peči so nastavljene prestavljive lesene klopi, ki se dajo zložiti, da se dobi toliko prostora, da more na tleh spati kakih 30 do 32 vojakov. Po dnevi sede vojaki na klopih okoli peči.

Ti vojaški vlaki seveda niso luksurijsno opremljeni, a toliko je vendar skrbnjeno, da so vojaki na toplem in da se lahko prosto gibljejo. Takisto je tudi vojaška uprava poskrbela, da dobe vojaki na vsaki drugi postaji vrele vode, da si kuhajo čaj, v katero svrhu je dobila vsaka železniška postaja velikanski železni kotel. Vsak dan morajo vojaki dobiti topel obed z najmanj 2½ kg mesa. Da je jed dobra, z to skrbjo vojaški zapovednik, ki vsak dan preje jed poskusi, predno se da moštvo. Med vojaškimi vozovi se nahajajo tudi navadni tovorni, ki se rabijo kot kuhinje, da je mogoče tudi med vožnjo, vojakom skuhati čaja, ali kakšno drugo toplo jed. Vsi tovorni vozovi so za slučaj požara preskrbljeni z vodnimi golidami; takisto ima vsak vlak kakih 200 do 300 lopat, da lahko vojaki, ako bi sneg vlak zamedel, prekidajo železniško progo.

Med potjo je več postaj določeneh za odpočitek, kjer vojaki ostanejo celi dan, da se znova okrep.

Na takih postajah se vsi vozovi pregledajo in odščitajo. Za red in snanost skrbé podčastniki. Na vsakem vlaku se nahajata dva zdravnik. Tako je vse najbolje preskrbljeno za vojake, da ne trpe niti mraza, niti gladi.

Iz delegacij.

Avstrijska delegacija.
Dunaj, 26. februarja. Avstrijska delegacija ima jutri dne 27. t. m. plenarno sejo. Pol ure poprej ima proračunski odsek svojo sejo z dnevnim redom: volitev glavnega poročevalca, nuncijske ogrske delegacije, čitanje sklepov.

Ogrska delegacija
je sprejela včeraj, kakor smo brzojavno sporočili, celotni vojni proračun, proračun mornarice in okupacijski kredit. Tudi zaključne račune je odobrila. Pri proračunu vojne mornarice je zahtevalo več govornikov, naj se pri zalaganju mornarice bolj ozira na Ogrsko; v imenu mornaričnega poveljnika je dal Szenyi obširne obljube. V avstrijskih političnih krogih se zdi ta hipna gorečnost ogrske delegacije nekako sumljiva. Sicer pa pokaže predstojajoče zasedanje ogrskega državnega zbora, če se ne motijo na Dunaju in v Budimpešti.

Danes ima ogrska delegacija svojo zaključno sejo, v posvetovanje o skupnem proračunu za leto 1905 se skličejo delegacije v Budimpešto med 4. in 9. majem. Cesar ostane ves čas zasedanja v Budimpešti, kamor pridejo tudi razni tujezemski poslaniki z Dunaja k raznovrstnim slavnostim.

Nesloga v vsenemški stranki.

Praga, 26. februarja. Zaradi afere Berger-Schönerer so v Aschu — glavno gnezdo vsenemške propagande — izstopili vsi Schönererjevi pristaši iz vsenemške stranke.

Dopolnilna državnozborna volitev v Kraljevem gradu.

Kraljev gradec, 26. februarja. Pri današnji dopolnilni volitvi iz kmetijskih občin je bil izvoljen v državni zbor samostojni agrarec grof Sternberg.

Sestanek nemškega cesarja in italijanskega kralja

Rim, 26. februarja. Zatrjuje se, da se nemški cesar povodom svoje vočnje po Sredozemskem morju sestane z italijanskim kraljem. Sestanek bo ali na morju ali pa v kakem južnoitalijanskem pristanišču. Cesar Viljem si zbere to pot, da se ne zameri papežu, ako bi prišel v Rim ter bi ne obiskal najpreje papeža.

Dogodki na Balkanu.

Sofija, 26. februarja. Dne 4. marca pride sem 200 srbskih dijakov, da se na shodu posvetujejo z dijaki tukajšnje visoke šole o macedonskem vprašanju ter sklenejo primerno o gibanju vstajskih čet.

Solun, 26. februarja. Reforme se še pravzaprav niso premaknile s mesta, ker nastajajo vedno nove ovire. Vrhovni nadzornik Hilmi paša se ne briga za civilne agente ter se odteguje njihovi kontroli. Pa tudi civilni agenti niso med sabo edini.

Carigrad, 26. februarja. Komisija odposlancev raznih evropskih držav je imela glede preosnove macedonskega orožništva že 12 posvetovanj pod predsedstvom italijanskega generala De Georgisa. Pri 13. seji danes pa so se posvetovanja hipoma prekinila zaradi velikih nasprotstev v nazorih. Vojaški zastopniki so se takoj obrnili do svojih pristojnih držav po nadaljna navodila.

Sofija, 26. februarja. Vojni minister je sklical na dan 28. t. m. vse rekrute, tudi take, ki se jim je priznala olajšava glede vojaške službe. Ta odredba se razlaga na najraznovrstnejše načine.

Carigrad, 26. februarja. Sarafov je izjavil nekemu časnikarju, da ne veruje, da bi nastala med Turško in Bolgarsko vojna, ker si je nobena obeh držav ne želi. Macedonci bodo za sedaj čakali, ako se res reforme izvrše. Vsekakor pa počljuje veselilam spomenico, v kateri bodo določili rok, do kdaj morajo biti reforme izvedene. Ako se to ne zgodi, izbruhne takoj znova vstaja. Sultanovim obljubam ne morejo verjeti, ker je sultan onemoglo orodje v rokah svojih ministrov. Iz Londona in Pariza ima baje Sarafov zagotovila o enotni akciji.

Vstaja v nemški Afriki.

London, 26. februarja. Nemške čete se v deželi Damara skoraj gani ne morejo, ker jim manjka kosa. V Kapstadtu vlada velika razburjenost proti Nemcem, ker so Nemci nekatere angleške podanike prijeli in pretepli, dolžeč jih, da so podpirali Hererose k vstaji.

Pšice iz ribniške doline.

§ 58. Kaplani — agitatorji za „Slov. Narod“. Odkar se kaplani v Ribnici in Dolenji vasi bolj intenzivno bavijo s „Slov. Narodom“ ter ga bero in — seveda po liguorijansko — razlagajo na prižnici, se tudi ljudstvo bolj zanima za list ter ga želi brati. Ljudje postajajo čedalje bolj radovedni, kako in s čim jih gospodje farbajo, koliko jim nese katoliška obstrukcija, kako žre deželne podpore itd. Poleg tega vzbuja zanimanje za list škofova prepoved vsaj toliko, kakor konfiskacija po drž. pravdniku. Prepovedan sad diši tudi Marijinim devicam. Torej gospodje le pridno agitujte!

§ 59. Davek na pobožnost. Včasih je veljal pregovor: „delaj, kakor bi večno živel, živi, kakor bi jutri umrl“, danes pa velja: kmet plačuj in polni farovške bisage od zibelke do groba, ako hočeš biti zveličan. Danes živimo v znamenju „ofrov“. Nastavljene so vse mreže, da se mora v nje vjeti pobožna krščanska duša. Ako se mož brani prinesiti dar na altar ali ga vreči v pušico, ga prinese pobožna žena ali

hči. Nešteti pobožnih društev in bratovščin namen, izžemati iz članov kolikor mogoče denarja, je prozoren. V tem oziru so naši dušni pastirji zelo iznajdljivi in vztrajni. Okoli denarja se suče vse, tudi prenapeta in navidezna pobožnost. Ribniški dekan se pritožuje, da „ofri“ premalo nosijo in ne toliko, kolikor žele in pričakujejo gospodje. Ni čuda, da se ljudje naveličajo vednega plačevanja. V denarnih zadevah ima tudi pobožnost svoje meje.

§ 60. Kurent. Kakor že nekoliko let je bil tudi letos poslednja dva dni predpustom v Ribnici cerkveni misjon. Za potne stroške in menažo gospodov so se nabirale kurja jaja, plečeta in denar. Ko so duhovniki odpravili cerkvena opravila in sedli za mizo, so nekateri fantje po starodavni šegi v torek popoldne nosili po trgu pusta in ga potem pokopali. Nad to predpustno šalo, ki je bila prav skromna in nedolžna, so bili pa gospodje v župnišču baje sila ogorčeni ter zahtevali pomoči pravice zoper predpustne zločince. Vprašamo samo, s kakimi slovesnostmi se je praznoval karneval ob svojem času v Rimu, ko papež še ni bil vjetnik italijanske vlade, ampak posvetni vladar?

§ 61. Šentvidska univerza „malaventura“. S „prostovoljnimi“ doneski za škofove zavode ima duhovščina čedalje večje težave, ker se ljudstvo ne da lahko prepričati o njih potrebi. Porabiti je treba vsako priliko, da se kaj nabere. Prišlo se je običajno izpraševanje, ko prihaja mlado in staro iz cele fare pred svojega duhovnika. Tako ugodna prilika se ne sme zamuditi. Za listke se plačuje po 20 h, kdor da več, se hvaležno sprejme. Naj se nam ne ugovarja, da se ti doneski plačujejo prostovoljno. Kdor ima vprhi množice pogum odreči zahtevano podporo, velja za brezverca, nasprotnika škofa in cerkve. S prstom se kaže za njim. Ako sedanjji, posebno mlajši kaplani niso še dovolj izmušntrani za poneumnevanje vernega ljudstva, potem ne vemo, kaj nam je pričakovati iz novih škofovih zavodov? Ko pride tak škofov zavodnik na faro, se bode reklo: Iz Šentvida smo ga dobili, iz Šentvida pride malo prida.

§ 62. Mila prošnja dekanova: „Tržanje najbolj zabavljate in godrnjate pa najmanj ali nič ne daste; prosim vas vsaj molčite, da mi še vnanjih s kmetov ne spuntate, da tudi ti ne bodo več toliko dajali, kakor so do zdaj.“

§ 63. Spraševanje za velikonočno spoved: Pa denar seboj prinesite za škofove zavode, sicer kdor hoče prostovoljno kaj dati, naj da, silimo nobenega, samo pred vsacega nos krožnik porinemo in če se tako nerad da, pa vendar da, ker ga jo sram da ne bi dal. Škof dobi denar in mi smo dobro zapisani. Kmet sicer mrmra, pa le da in to se vedno ponavlja.

§ 64. V katoliškem teatru je bilo zelo živahno, bila je veselica s srečelovom in marsikateri se je veselil dobitka. Tudi gospod dekan je bil zadovoljen s koškom, drugi zopet z masleno štruco, tretji z zajcem za sezuvati, četrti z metlo itd. Mirno so se pričeli razhajati in oberdevičar Korl je le še svetleke ugasnil in dvorana je ostala prazna. Tema je že bila, le semtertja je mesec pokazal svoj zvedavi obraz izza oblakov ter se kremžil kakor poreden zlikovec, ki kaj posebnega opazuje. Po poti nad Bukovec je šla dvojica ter se nemirno ozirala, kakor da bi nekaj iskala. Našla je. — Vse tiho. Nastala je tema; mesec se je skril za oblake. Slišalo se le hitro sopenje upe-

hanih. Mesec je zopet priplaval izza oblakov ter poredno si ogledal dobitke — zajca in metlo — koška ni bilo. — Bilo je drugoga dne ob 4 zjutraj, ko se je poslavljaj dolgi devičar od dekleta ter jo krenil zvižgaje proti Nemški vasi.

§ 65. Hudodelstvo motenja vere zagrešili so štirji fantje ribniški s tem, da so na pepelnico Kurenta pokopali. Odkar imamo za kaplana Skubica se s tem tudi vera moti, če se po starem običaju Pusta pokopat nese. Omenjeni gospod, kateri jo že baje nekaj fantov zaradi takega pregreška v luknjo spravil, storil je takoj potrebne korake, da se zlikovec strogo kaznuje. Možu povemo, da je vse ljudstvo ž njim enega mnenja in že nestrpno pričakuje sodbje. Nečuvena predznost je, da so se upali pogrebniški črepinjo z gorečim ogljem vihteti (samo še cerkvenega kadila je manjkalo, ker potem bi jih bil itak morda Bog očitno kaznoval in s tem prihranil gospodu pot do orožnikov) zvonit z velikanskim kравim zvoncem „burovž“ imenovanim in peti take pesmi, ki tako na liturgične molitve spominjajo kakor n. pr. „Jaz ga bom pil, ti ga boš pil, Kurent bo pa sline cedil“ ali pa nemško „Jerusalem ist nicht weit von Betlehem, Betlehem ist nicht weit von Jerusalem.“

Vrhunec zaničevanja cerkvenih obredov pa so dosegli s tem, da so hoteli Kurenta na javni tehnični stehati in pri tej priložnosti je vodja spreveda izrekel besede: „Dol ga denite, če ste jezni nanj mupa odпустite; star je bil 67 let.“ Nato so nesli Pusta na most in ga od tam v vodo vrgli. Najhuje je kaplani, da niso fantje nosili križa pred mrličem, ker potem bi bil popolnoma siguren, da jih v luknjo spravi. Fantje pa se strahom čakajo, kdaj jim „pukne sud.“

§ 66. Kaplan Skubic računa, da bo dobil gotovo od papeža red „Pro ecclesia itd.“ če se mu bo posrečilo ribniške pogrebniške Kurenta spraviti v „rešt“.

Vipavski torbar.

Pa se je vsedel na sodni stol zaokroženi vipavski fajmster in sedel je in obsodil je v zadnjem „Lumpu“ — vipavskega torbarja, pa ne v goreči pekel, ampak čudite se milostljivemu inkvizitorju, za sedaj še — v vice. Seveda „torbar“ ali „torbar“ biti ni karisodbi in zasluge se upoštevajo povsod. Takoj, ko je dospel v vice, dobil je liberalni torbar prav dobro mesto. Superintendant ga je imenoval kurjačem onih kotlov, kjer se že kuhajo in pečejo mnogeštevilni, v politiko se vtičkajo božji namestniki in njih brhke kuharice. Kajpada se v taki lepi družbi marsikaj izve in vipavski torbar je že sporečil „oni veliki in neslani žlobudravi čenč“ marsikateri pikantni dogodek, ki pride na vrsto z novicami vred. In to je edino prav. Koga pa naj se torbar boji? — Mar — čiča? —

Zakaj smo zidali špital? — Kadar vipavskega farja kaj posrbi, pa nima druge stvari, da bi se ob njo podrgnil, pride vedno na vrsto — špital. — Mi kratko povemo: špital smo zidali v prvi vrsti za — naše „gospode“. Mnogo župnikov mora sedaj večkrat v daljne toplice vsled svoje prevelike teže, kjer „revež“ potrosijo obilo denarja. — Koliko cvenka bodo lahko prihranili, če bodo odalele zvesto uporabljali domačo „Entfettungskure!“ In, kar je glavno, za romanje v Lurd bo preostala lepa svotica, in morda bodo kaj profitirali celo „prepotrebni“ — škofovi zavodi.

Šentvidski tamburaš, je najnovejši priimek, ki si ga je nadel v zadnjem „Dom.“ — petjotar Uršič. Na njegove kvadratne odgovorjamo le v toliko, da vzdržujemo vnovič v bistvu vse, kar smo pisali o občenem zboru in, če jo šentvidski slepič tudi desetkrat zavije. Punctum!

Dr. Ignacij Žitnik se je Vipavcem, ki so ga imeli za nekaj boljsega od drugih klerikalnih poslancev, strašno zameril s podpiranjem skrajno kvarljive obstrukcije, vsled katere ne bodo dobili kmetje tudi državnih podpor ne. Ta gospod, ki noče nikdar priznati svoje krivde, poslal je Golčanu dve pismi, kjer opravičuje sebe in obstrukcijo. Za danes povemo dr. Žitniku in drugim obstrukcijonistom le to, da Vipavec nismo backi, in dobro vemo, zakaj v prvi vrsti obstrukuirate. Naravnost Vam povemo, da — delate za bisago. Blagajna Vaše gospodarske organizacije trpi sušo in škofovi zavodi, katere mi od Vas zapeljani kmetje zidamo s svojimi žulji — trpe sušo. Da Vam je kmet samo za stafažo, pokazal je dr. Šusteršič na Dunaju, kjer se je za vse drugo brigal, le za koristi kmeta in pravice naroda našega dosedaj še ni znil niti besedice v delegacijah. Tako je

očetu, tako da mi je lahko prepustil vodstvo kupčije.

— Či vi ne utegnete k nam priti — ali dovolite, da vas jaz obiščem, gospodična?

Zdaj se je začudila Mara, kajti vojvodinja je bila znana kot jako visoka dama, ki ljubljanskih meščank ni nič prav marala.

— Kar jutri popoldne pridem, gospodična, je rekla vojvodinja, ne čakajte Marinega odgovora. Vi ne morete misliti, koliko Vam imam povedati. Vojvodinja je stekla k svojim ljudem, Mara pa je z očetom in z nekaterimi drugimi odšla v svoj dom, čudeč se, kaj da naj pomeni to približanje vojvodinje Fitz-James.

Zvečer je bil pri generalnem guvernerju ples, na katerega so bili poleg drugih povabljeni vsi oficirji. Zbrala se je odlična družba. Predno je godba začela svirati, se je grof Bertrand postavil sredi dvorane in s povzdignjenim glasom rekel:

— Gospoda! Danes je došlo iz Pariza uradno sporočilo, da je Njega Veličanstvo cesar Napoleon zaukazal splošno mobilizacijo. Ta odlok kaže, da je vojna proti Rusiji sklenjena stvar. Prepričan sem, da ste vsi edini menoj v želji, naj bi cesarski orel

zmagovito vzletel notri do carske Moskve in se vrnil ovenčan z novimi lavrikami. Vive l'Empereur! Vive le roi de Rome!

Kakor grom in vihar so zadoneli po dvorani kliči »Vive l'Empereur! Vive le roi de Rome!« Oduševljeno, samozvestno so doneli in vmes se je čul klic: »A la guerre!« »A Moscou!«

Konrad je stal v zatišju. Tudi on je zavihljal svojo čepico in klical: »Vive l'Empereur!« »Vive le roi de Rome!«, ali pri srcu mu je bilo nekaj težko in obšla ga je slutnja, da utegne ta vojna postati katastrofa za Francijo in tudi za Ilirijo.

— Tako ste bleli in preplašeni, kakor bi se vojne bali!

Konrad se je obrnil in zagledal pred seboj vojvodinjo Fitz-James.

— Visokost, je rekel, jaz se vojne ne bojim, ali bojim se, da ne bo tako srečno iztekla, kakor vsi mislijo.

— Ali mislite, da cesar ni več sposoben za vojskovodjo?

— Nikar se ne norčujte, visokost. Cesarjeva genijalnost je nepresegljiva, ali vojskovodstvo se je Anglijo, in s Španjo, z Avstrijo in Prusko, s Turčijo in s Portugalom, je vse kaj drugega, kakor vojna z Rusijo.

— Jaz stavim kolikor hočete, da bo Napoleon tri mesece po napovedi vojne v Moskvi.

— To je mogoče, visokost — ali s tem vojna še ne bo dobljena. Tudi Vladislav Vasa je leta 1612. zmagovito prodril do Moskve in ponosno je zaplapolala njegova zastava na Kremlju — in vendar ni ničesar opravil. In sto let pozneje je švedski kralj Karol, eden največjih junakov vseh časov, taisto poskusil doseči od južne strani in učakal pri Poltavi l. 1709. strašen poraz. Zdaj je nekaj nad sto let tega in zdaj hoče taisto poskusiti Napoleon. Naj bi mu bila sreča miljejša, kakor Vladislavu Vazi in kralju Karolu!

— Kdo bo tak pesimist, se je norčevala vojvodinja. Napoleon je v sto bitkah dokazal, da je nepremagljiv in premagal bo tudi Rusijo. In tisti dan, ko bo Rusija poražena in ponižana morala podpisati mir, se lahko kapitan Konrad Podobnik oglasi pri vojvodinji Fitz-James in si izprosi pri nji kako milost.

Toplo, mehko in zapeljivo so se glasile te besede in spremljal jih je žareč pogled. Konrad pa je hladno odgovoril:

— Če bom takrat živ in zdrav — se oglašim, ali prosim Vas, uvažujte, da se prostovoljno oglašim za vojno.

— Vi hočete iti v vojno, ko bi lahko ostali doma?

— Da, vojvodinja! Pravi mož ne ostane v takih časih za pečo. V vojno pojdem — četudi se najbrž ne vrnem.

— Premislite si še to, je skoro drhté rekla vojvodinja. Konrad —

Vojvodinji je zastala beseda. Prvič je Konrada imenovala s kratnim imenom in se tega skoro ustrašila.

— Ali hočete, gospod kapitan, biti tako prijazni in me povabiti na ples? je rekla ceremonijelno in z neko prisiljeno ironijo — in Konrad je šel ž njo plesat.

Med tem, ko je v škofiji svirala godba in se je zbrana družba radovaleh ž živahneje kakor o drugih takih prilikah, so nekateri povabljenici hiteli oznanjat pogostilnah in kavarinah, kar je bil razglasil grof Bertrand. Kakor plamen je šla novica od hiše do hiše in vabila ljudi iz njih domovanj. Vojaki so v trumah hodili prepevaje po mestu in po vseh ulicah so odmevali kliči: »Vive l'Empereur!« »A la guerre — a la guerre!«

— pa recite, da ne govorimo resnice — gospod doktor!

Komu se zidajo škofovi kloštri? — To uganjko rešil je priprost, a odkritošen vipavski kmetič tako-le: »Ej, gospod, Vam se še sanja ne, komu zidajo škof svoje kloštre. Vidite na Kranjskem je polno nezakonskih otrok, ki so z različnimi fajmoštri v bližnjem krvnem sorodstvu. Ko bomo dobili splošno valilno reformo, jih bode pa še gotovo veliko več in naš, za duhovne gospode tako skrbilivi škof, so to uvideli in ustanovili za te velike reve — lepo katoliško pribežališče.«

Slovenska trobojnica visela je pretečeni četrtki iznad zvonika cerkve Sv. Stefana. Vprašali smo Vipa, kaj vendar to pomeni in zvedeli smo, da obhajajo svoj god — prečastiti gospod dekan. In spominjali smo se, kako je bilo prejšnja leta, ko so napravili prečastitemu podoknice domači gošči, prejemši za lepo godbo lepo plačilo — star bakren patakon. — Godbo je letos nadomeščalo »potrkavanje«, ki ni prav nič motilo svetega postnega časa. Pa kaj hočemo, praznik je praznik, in tako pozabimo v tem slovesnem trenutku tudi liberalci vse razprtije in sovraštvo, ki nam ga je donesla dekanova »krščanska ljubezen«, izročajoč sivemu gospodu — svoje iskrene častitke!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. februarja.

Kadetska šola v Trstu

se premesti, kakor je vojni minister povedal v delegaciji, v drug kraj in sicer je minister že v dogovoru z nekimi mestom na Avstrijskem. To bi bila zopet velika krivica za južne dežele, katere bi izgubile edini vojaški vzgojevalni zavod. Bile bi potem Dalmacija, vsa Primorska in Kranjska brez kadetske šole, a na Štajerskem so kar tri in v Avstriji že tudi dve in povrh vojaška akademija v Dun. Novem mestu. Čudno, da vojni minister, ki je vendar rojen Ljubljčan, pri tem ni mislil na svoje rojstno mesto. Tu bi se dobil tudi prav primeren prostor za tak zavod, vrt kmetijske družbe, katere namerava svoje posestvo na Poljanah prodati, ker ni pripraven več za drevesnico. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, kako slabo so Kranjska, oziroma Slovenci zastopani v delegaciji. Edini zastopnik dr. Šusteršič namesto za koristi svoje domovine in naroda skrbeti, tam burke vganja zaradi veto »pri papeževi volitvi, za katerega se živa duša na Slovenskem ne briga, pa proti dvoboju povzdigal svoj glas. Naj bi se učil od Čehov, ki so tam poudarjali svojega naroda stališče, in naj bi namesto veta in dvoboja se rajši oglašil bil za slovensko vseučilišče in če tako visoko ni upal izhajati, bi vsaj se potegoval za kadetsko šolo v Ljubljani. Ker stvar še ni rešena, bi kazalo, da bi se deželni odbor in mesto oglašila v tej zadevi pri vojnem ministru.

— Besede in dejanja. Klerikalci imajo vedno najlepše besede — na jeziku — in vse polno moralnih nauk — na polici — sami pa se nikdar teh nauk ne drže in nikdar se ne ravna po svojih besedah. Ali — kaj bi se temu čutili, ko še papeža tako malo spoštujejo, da njegove ukaze mečejo v koš in jih nečejo priobčiti in ko prezirajo papeževa naročila, tudi če jim jih naznani njihov lastni škof. Tako je v zadnjem »Domoljubu« poročal škof, da je papež ukazal kranjskim duhovnikom, naj se varujejo sovražnosti, vsem pa izkazujejo dobrohotnost in ljubezen. Kdo izmed klerikalcev se zmenja za te papeževe besede, za to naročilo in povelje najvišjega cerkvenega poglavarja? Začenši od škofa pa do zadnjega mežnarja — se nihče zanj ne zmeni. Slej ko prej sta stru peno sovražnosti in skrajna hudobnost najznačilnejši lastnosti naših klerikalcev — o tem se lahko vsak prepriča, kdor gre h kaki politični pridigi ali vzame v roko kak duhovniški list. In vsakdo lahko glavo zastavi, da ostane tako tudi v prihodnje in da bo med papeževim naročilom in med počenjanjem klerikalcev ravno tak razloček, kakor je bil že do sedaj med počenjanjem te stranke in med kristijanskimi nauki sploh. Klerikalci so vzeli vso krščan-

stvo v zakup in vendar ni na Slovenskem slabših kristjanov, kakor so ti klerikalci.

— Shod vinogradnikov in klerikalna glasila v Mariboru. Za 6. in 7. dan marca t. l. vabijo se vinogradniki iz vseh krovovin na velik protestni shod proti znani pogodbi z Italijo glede uvaževanja vina. Kako bridke so za naše kmetijsko gospodarstvo posledice te nesrečne »vinske klavzule«, vé tisti, ki si mora vino sam pridolovati (po župniških in kaplanih se tega ne obotli!) Znani duhovnik, g. Korošec, duša klerikalnih glasil mariborskih (»Slovenskega Gospodarja« in »Südt. Presse«), je svojeglavnež in domišljaves prve vrste. Vsiljuje se pa štajerskim Slovincem že dolgo kot političar-voditelj, a pozabi iz smešnega navdušenja in samoljublja, kak nerodnež je, ki dobri stvari navadno več škoduje, nego hasne. Pa tudi z njim bode se prej ali slej moralo resno obrčunati; kajti take rak-rane se ne sme trpeti na narodovem telesu. Mi potrebujemo drugačnih rodoljubov! Omenjena lista počela sta begati in hujskati naše vinogredarje proti shodu v Mariboru, češ, da bo premalo slovenski in dr. — G. Korošec kot vsevedež in veleum se ni toliko ponižal, da bi bil na pristojnem mestu povprašal, kaj in kako, in navzlic dejstvu, da smo ga osebno svarili in pravočasno informovali o shodu, prodaje svoje neslanosti v klerikalnih lističih kot sveto resnico na škodo našemu gospodarstvu. Glavni moment shoda je tozadevna resolucija, ki se bo razpravljala v slovenskem in nemškem jeziku. Tu pride v veljavo in pošten ogromna udeležba! S tem se bodo zadovoljili strokovnjaki in interesentje drugih dežel in drugih narodnosti, torej je upati, da bode taka uredba tudi nam prav, ki vemo uvaževati vrednost takega shoda in take manifestacije s strogo agrarnopolitičnim značajem. — Kako daleč mečete pa Vi, g. Korošec & Co., svoje mreže katoličanstva in klerikalstva? Tu Vam je ožja slovenska domovina seveda premala, Vaše smešno naredno navdušenje se hipno ohladi! In Vaša stanovska politika je prava in dobra z Vašega stališča, v agrarnopolitiko se pa ne vmešavajte, ker je ne razumete. Ako že hočete nositi »velik zvonec«, stečite si ga na drugem polju, ker mi bi Vam navekali po Vašem sedanjem delovanju kvečjemu takega, kakršnega navadno nosijo naše krave na — »gmajnos«. Potem se pa čudimo, če se vpliv »Štajerca« širi in utrja v našem zbežanem ljudstvu! ... Slovenski vinogradniki, na noge, da 6. in 7. marca t. l. jasno pokažete svetu, da ste zrelí, odločno zastopati in braniti svoje stanovske interese, družite se med seboj! In komu je bolj potrebno, ko Slovincu, da se okrepi kmetijsko-gospodarsko!

— Imenovanje. Vet. asist. g. Jos. Kutschera je imenovan za okr. živnozdravnika, g. Jos. Stegu, kladnični oskrbnik v Ljubljani, za vet. asistenta.

— Iz seje dež. šol. sveta dne 18. februarja. Za nadučitelja je imenovan Ivan Vuga v Nadanjem selu. Za definitivne učitelje, oziroma učiteljice so imenovani: Miroslav Repovš v Trzinu, Anton Sila v Ajdovici in Evgenija Lapajne v Senožečah. Definitivno so nastavljeni: Drag. Hlebec pri D. M. v Polju, Iv. Levstik v Toplicah-Zagorju, Leopold Marn v Škocijanu, Ivan Štrekelj na Vrhniki, Rafael Zupanc v Postojni, Marija Fajdiga v Debrničah in Julija Jaklič v Benici. Premeščeni so: Nadučitelj Fr. Delcotti iz Faravasi v Podrago, učitelj Ant. Kerže s Planine v Vipavo, Matija Primosch v Nem. Loku, Leopoldina Bukovitz iz Koprivnika v Staro Loko in Hedviga Schwickert iz St. Lamberta v Trzinu. Za veroučitelja na ljudskih šolah v

Ljubljani je imenovan katehet Anton Čatež iz Škofje Loke. Mahkotovo ustanovo je dobil vpokojeni nadučitelj Jos. Božja. Na šolo v Planini pride Julija Kalin iz Knežaka, v Knežaku pa je nastavljena Angela Petrič.

— K. k. österreichischer Militär-Veteranen-Reichsbund proti — Slovanom. Služajno smo dobili v roke »Patrioten-Kalender für das Jahr 1904. Offizielles Jahrbuch des k. k. österr. Militär-Veteranen-Reichsbundes«. Na platnicah je podoba Nj. Vel. cesarja, avstrijski in ogrski grb, rob črnorumen, pred naslovnim listom je slika nadvojvode Franca Ferdinanda, prestolonaslednika in njegove soproge. Tudi vsebina tega »patriotičnega« koledarja je vseskozi oficijalno vojaška. Povesti govoré le o vojaških činih in slike kažejo samo člane cesarske rodbine, ministre, generale in končno nebroj poveljnikov veteranskih korov. V tej skozinskož črnorumeni knjigi pa smo na str. 44. našli »Kaiserlied« nekega Oskarja Hechta. Tretja kitica se glasi tako-le:

„Lasse (namreč Bog!) stets zu Schanden werden
der Empörer Frevelplan,
die so oft die Waffen kehrten
(lepa rima! op. stavca.)
gegen uns in eittem Wahn;
die es gern zerstören möchten
uns'res Landes Macht und Ruhm,
um zu machen uns zu Knechten
einem wilden Slaventum!“

Ta »pesnik« Hecht ima gotovo ribje možgane, da polaga take besede v usta cesarja, čigar nečak — prestolonaslednik ima za soprogo hčerko »divjega slovanstva«, češko aristokratko grofice Chotkovo. Značilno pa je za »avstrijske veteranske zveze«, da takó očitno izraža svoje slepo sovraštvo proti slovanstvu. Dostavljamo samo še, da je član te »zveze« tudi ljubljanski veteranski kor, čigar poveljnik je obče spoštovanje uživa, vrl sin hrvatske granice — torej »ein wilder Slave! — Heil und Sieg!

— Iz škofjeleške okolice se nam piše: Tista žema, ki pisari novice iz Škofje Loke v »Slovenca«, naj gre v Ljubljano v opazovalnico, da ga preiščejo, če ni zrel za norižnico. Ako bi hoteli posnemati to predpustno prismodo, bi lahko vsak teden trikrat napisali toliko novic, kakor jih »Slovenec« priinese v soboto. In kakšne novice so to! Človeka mora prijeti krč, če jih bere. Spravil se je tudi nad reteškega učitelja gosp. A. Potočnika in mu očitá, da je pri občinskih volitvah volil napredno. Kaj to briga novičarskega pusta, saj je volitev prosta. Po učitelju Potočniku lahko udrihate, toda poudite pogledat na njegov dom! Očeta štirihi otrok z mesečno plačo 42 gld. Ali mu hočete še to pravico, prosto volitev, snesti? Seveda, on ne more konkurirati z debelim ločkim Sinkovcem, ki nima druge skrbi, kakor skrbeti za polni želodec in zabavljati na liberalce. Ravno tako tudi tista dva kaplanska mišjaka lahko brez skrbi bjeta po poštenih ljudeh, saj zato se bodeta prikupila škofu in dr. Žilindri. Še zelo gori na Bukovico so šli po »loške novice«. Res pravi unikum katoliškega novičarja! Brigajte se sami za svoje reči in pokopajte reveže vsaj zastonj, ako ste takšni kristijani. Če pa le ne bodete odnehati z vašim »šintarskim« pisarenjem, vseli, si bodemo časa in vas bodemo do kosti potipali.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri popoldne ob 3. »Legijonarjia«, — zvečer ob pol 8. »Afričankae«. — V torek »Vstajenje«, — v četrtek »Ciganski baron«. — Zunanje goste opozarjamo, da se »Afričanka« poje jutri zadnjič v sezoni, ker se mora orkestralni material vrniti. — Na izražene želje, sporočene društvenemu odboru, se bo ozirala intendantica kolikor možno.

— Slovensko gledališče. Pravzaprav je bilo precej smelo, da se je vodstvo našega gledališča upalo, z opernimi silami vpisovati opereto ali poskus se je izborno obnesel, bolje, nego smo sploh pričakovali.

Tako burnega aplavdiranja kakor sinoči že dolgo ni bilo slišati v našem gledališču. Straussa in njegovega »Cigan-barona« pač ni treba ocenjevati. Vsakdo ve, kdo je Strauss, kako stališče zavzema kot skladatelj operet in da spada »Cigan-baron« med njegova najboljša in najpopularnejša dela. Sploh mislimo, da je le malo gledaliških prijateljev, ki niso že tu ali tam slišali »Cigan-barona« in se naslajali ob teh sladkih, ljubeznivih in omamljivih melodijah, saj se poje ta opereta malone po vsem svetu, celo v romanskih deželah na Francoskem in na Italijanskem, kjer se sicer nič kaj ne vne-majo za dunajsko glasbo. Gledališče je bilo pri s nočni predstavi natlačeno polno in je bilo oduševljeno, da si ne more tajiti, da je imela predstava svoje pomanjkljivosti. Pred vsem moramo pohvaliti neznanega prelagatelja. Njegov prevod je jako dober, a da komičnega in uspeh operete znatno pospešujočega mad-jarsko-nemškega narečja ni mogel preložiti, je pač ob sebi umljivo. Kako Madjar nemški govori, če jezika ne zna dosti, to vemo, kako bi lomil slovenščino in če bi to bilo komično, tega ne vemo. V tem oziru je opereta v prevodu pač nekaj izgubila, priznati pa se mora prelagatelj, da je druge pointe in tudi dovpite dobro poslovenil ali priko-ril. Kar se tiče predstave že lahko rečemo, da se ta opereta v Ljubljani še nikdar ni tako pela. Primadona gospa Skalova, ki si je pridobila pri občinstvu najresničnejše simpatije in ki te simpatije tudi v polni meri zasluži, je svojo ulogo najbolje izvršila, ker je bila tako kot pevka, kakor kot igralka uzorna. Poleg nje se je posebno odlikoval g. Lier. Ta je za naše gledališče uprav neprecenljiva moč; vse igra, kar se hoče, vse izvede jako dobro, kot komik je originalen in zanimiv in poln pravega humora. Njegov župan je bil vseskozi izvrsten tip in je obujal prave salve smeha. Gdč. Kalivodova je bila bolna, a je valje temu nastopila in svojo vlogo izvedla. V prvem dejanju je tudi prav ljubko pela. Gospa Glivarčeva, ki je predstavljala staro oiganko, je rutinirana in vedno saneljiva igralka in pevka, ki je tudi sinoči, kakor vselej, rešila svojo nalogo v občno zadovoljstvo. Gosp. Oršelski je bil eleganten ljubimec, poln ognja, in je jako lepo pel. Gosp. Betetto je imel sinoči lepo vlogo in je dokazal, kako opravičene so bile sodbde, da ima kot pevec lepo prihodnost. Pel je prav dobro in korektno, a da ima glas, to ve občinstvo že od prejšnjih predstav. Seveda mu je treba še šole in vaje v igri, ali lahko se reče: Iz tega mladega moža bo nekaj — če se bo učil. Prav toplo je pohvaliti tudi g. Patočko, ki se čedalje bolj razvija in ki je tekem ene same sezone nenavadno hitro napredoval. Tudi g. Lang je bil dober. Zbor je tako odlično pel, da je žel poseben aplavz.

— Parmove »Amaconke« v Zagrebu. V soboto 5. marca t. l. se uprizoré v hrvatskem deželnem gledališču v Zagrebu »Amaconke«, opereta g. V. Parme, c. k. okrajnega glavarja v Črnomlju. Glavne uloge pojó ga. Polakova, ga. Freudenreich in g. Grund.

— Gledališče »Urania« v Pragi je igralo v četrtek zvečer dramo »Ljubezen« Zofke Kvedrove-Jelovškove in komedijo »Red sv. Jurja« A. Aškercia. Obe igri sta tiskani; prvo je izdal Gabršček, drugo Bamberg.

— Higijenično predavanje. V redelo, dne 28. februarja popoldne ob 5. predava g. dr. Baumgartner iz Wöringehofena v dvorani »Meatnega doma« o »moči živcev, njih obrabi in zopetnem pridobivanju«. Obisk predavanja toplo priporočamo.

— Švedski kralj Oskar se pelje danes ob 5. uri 39 minut zvečer mimo Ljubljane v Opatijo.

— Umrl je dne 25. februarja t. l. v 40. letu svoje dobe g. Ferdo Mehtik, občinski svetovalec, posestnik in klobučar v Gornjem gradu Rajni je bil odkritega značaja, obče priljubljen in vrl narodnjak. Blag mu spomin!

— Celjsko pevsko društvo« uprisori dne 6. marca Govékarjevo narodno dramo »Legijonarjia«, je pravkar izšla v tisku pri A. Gabrščku »Goriška tiskarna« v Gorici.

— Dunajski Slovenci se zbirajo tudi v najnovejši »Kostanjeviški« kavarni »Merkur« (III. Fasengasse 30). Kavarna ni le opremljena z vsemi udobnostmi, ampak ima tudi slovenske dnevnike »Slov. Narod« in češke liste. Ker je lastnik kavarne Slovanom posebno naklonjen, notranjost lokala pa v vsakem oziru zelo vabljiva, je umljivo, da bodo tudi Slovenci s svojim obiskom podpirali to novo podjetje.

— Na Hrvatskem vro. Piše se nam: Vnebovpijoče krivice, katere so prizadale hrvatskemu narodu njegovi tlačitelji, so provzročile lansko leto toliko nemirov, ki so zahtevali veliko žrtev. Težko bi se bil ta upor udušil, ako bi se cela Hrvatska dvignila istodobno; in v vojaških krogih prevladuje mnenje, da bi v tem slučaju moralo priti na Hrvatsko obilo polkov iz Hrvatske in Ogrske. Ker je pa ogenj vzplamtel zdaj tu, zdaj tam, je zadostovalo domače vojaštvo, izvemši nekaj bataljonov. Z nastopom novega bana se je pričakovalo, da napravi on konec tistim neznosnim razmeram, katere so tirale hrvatski narod v obup. Toda zaman! Ostalo je vse pri starem; kmeta tlačijo pod Pejačevićevno vladavo ravno tako, kakor prej pod Khuenovo. Vseled tega se človek ne sme čuditi, ako so se zopet pojavili nemiri, posebno v belovarsko križevaški županiji. Okoli Božića je prišlo do prvih izgrediv, in sicer v Berekju, Gudovcu, Račah, v Velikem Gjurdjevcu, z eno besedo v okolici Belovara. Od onega časa vre v narodu; ljudje se vsak dan zbirajo in dogovarjajo, kako bi konec naredili gospodarstvu svojih tiranov. Marsikateri občinski uradnik se ne upa sam, brez spremstva orožnikov iz svoje hiše, občinske uradnike spravili nemiho na zrak, sežgati knjige in spise — to je vse na dnevnem redu. Zadnji čas so se jim pridružili kmetje iz dolnje Slavonije. Opasno pa je postalo ljudsko gibanje okoli Gjurdjeva; počeli so nemiri v Virju, potem se pojavili v Gjurdjevcu, Novem Gradu, Molvah, Ferdinandovcu, Sesvetih in Pitomači. V slednjem selu je prišlo do spopada in so orožniki ubili dva kmeta in pet težko ranili. Iz Belovara je odšel en bataljon 53. pešpolka v Gjurdjevac in okolico. — Iz navedenih slučajev se vidi, da imamo pričakovati še marsikakega, kar nas bode morebiti osupnilo.

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1) France Premrov, črevljarski pomočnik, je s svojima bratoma dne 1. februarja v Orehku popival. Ker ni dal miru, sta ga brata parkrat bacnili iz gostilne, nakar je vzel domo poleno in čevljarski mož in je brata Poldeča, ki se je vračal domu, vdaril po glavi nato pa stekel iz hiše in naletel na drugega brata Rudolfa, in ga z nožem sunil v vrat. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. 2) Franc Ogrinec, črevljar v Zalogu, je dne 3. januarja t. l. v Golobovi gostilni vrezal Jerneja Šterna v levo lice in v levo roko, nato ga še sunil pod levo pazduho in na desno ledje. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe. 3) France Pečnik, posestnik iz Zapuž, je udaril svojo ženo, s katero je dolgo slabo ravna, z železnimi kleščami po glavi tako, da so se ji pretresli možgani in ji vrgel tudi lončen pisiker v glavo. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe. 4) Jože Zabukovec, mesarski pomočnik, je v Žnidarsčevih gostilni v Starem trgu, udaril s trilitrsko steklenico Fr. Turšiča ki mu je v šali izbil viržinko iz čepa, po glavi in ga nevarno ranil. Obsojen je bil na 4 mesece ječe. 5) Pleskarski pomočnik Jožef Oltra iz Zgoranje Hrušice je 1. januarja t. l. pil v Čerinovi gostilni v Štepanju vasi, in pri tem brez povoda sunil tesarja Jožeta Lebna z nožem v levo nadlehti. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

— Nepoštena kuharica. Pekovski mojster Jožef Podržaj na Starem trgu št. 3. je opazil, da dije časa, da se mu zmanjšuje denar, katerega je imel spravljene v omari v svojem stanovanju. Pogrešal je nad 1000 K. Tatvine sumjiva je bila kuharica Franciška Rebernikova, katere pa je bila tako previdna, da se ji ni moglo priti na sled. Policija jo je nadsorovala in čakala, da zapusti službo. Ko se je večerjalo zgradilo, je policija prišla Franciško Rebernikovo. Pri raziskavi so našli pri nji nad 130 K. denarja in hraniliščno knjižico z vlogo 1540 K, glasečo se na ime Ane Konstantinove. Rebernikov je najpoprej le priznala, da je denar ukradla, da pa je knjižica last njene sestre, a naposled se je le udala, da je tudi denar, ki je naložen na hraniliščno knjižico, ukradla Podržaju in da ima še eno hraniliščno knjižico, na kateri je naložen h 1100 kron. Tudi ta denar je ukradla Podržaju. Policija je nepošteno kuharico izročila deželni sodniji.

— Zlato uro ukradla. Dne 24. t. m. je prišla k zlatarju Karolu Koščaku v Prešernovih ulicah štev. 5 neka deklica prodajati zlat pretan, katerega je bila pred par dnevi pri njem kupila. Med časom, ko je šel Koščak iz prodajalnice v delavnico, ukradla mu je deklica na mizi ležečo zlato žensko uro, katere je imela na krovu vdelano podobo angeljčka. Koščak je tatvino šele opazil, ko je bila deklica že odšla. Deklica je stara 14 do 16 let.

— V gozdu ponesrečil. Je večerj tesar Anton Leben iz Bizo-

vika št. 9. Padel je z drevesa in si zvil levo roko ter se hudo pretresel. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Tatvina v cerkvi.** V noči od 23 na 24. t. m. so neznan tatovi ukradli v farni cerkvi v Spodnji Krokri dva keliha, eno veliko monštranco z blagoslovljeno hostijo in eno majhno monštranco. Vlomili so tudi v nabiralnik in odnesli 20 do 30 K denarja. Tatovi so vlomili s krampi, katere so dobili v mrtvašnici, v zakristijo, tukaj vzeli iz odprte omare dva keliha in majhno monštranco in pa ključ do tabernakelne, iz katerega so potem vzeli veliko monštranco. Lopovi vlomili so tudi v neko stensko omarico, kjer pa niso ničesar dobili.

— **Ponesrečen vojak.** Včeraj zvečer je na Dunajski cesti nasproti smodnišnice padel topničar Jakob Anžič s topničarskega torovnega voza in se na glavi, levi roki in desni nogi tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v vojaško bolnišnico.

— **Ogenj v dimniku.** Včeraj zjutraj je nastal v Lichtenbergovi hiši na Turjaškem trgu v dimniku ogenj, katerega pa na lice mesta dčula požarna bramba takoj pogasila.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj ponoči z južnega kolodvora 169 oseb, in sicer 5 Slovencev in 164 Ogrov.

— **Iz Amerike** se je pripeljalo včeraj 25 oseb.

— **Na Nemško** se je odpeljalo včeraj 197 delavcev.

— **Laški delavci.** Včeraj se je peljalo mimo Ljubljane 200 laških delavcev na Dunaj.

— **V Hruščici** k zgradbi železnice se je odpeljalo včeraj 70 Macedoncev.

— **Hrvatske novice.** — Novi nemiri. Iz Podravine dohajajo vesti, da so se tamkaj znova prihodili resni nemiri. V Pitomači je prišlo do boja med kmeti in orožniki. Orožniki so streljali; eden kmet je bil ustreljen, mnogo pa jih je težko ranjenih. „Narodne Novine“ pravijo, da so se pojavili nemiri, ker kmetje mislijo, da je novi zakon o skupnih občinskih zemljiščih za nje škodljiv. Res pa je nasprotno, da je ta zakon za kmete velike koristi, česar pa ti ne uvidijo. Uradni list pozivlja vse, ki so vneti za blagor ljudstva, da naj narod poučujejo in nanj pomirljivo vplivajo. — Ban grof Pejačević biva sedaj na Dunaju, kjer je bil sprejet od cesarja v posebni avdienci. — Vitomir Korač izgnan iz Krapinskih Toplic. Nedavno tega je dobil vodja hrvatskih socialistov Vitomir Korač, ki je radi zdravljenja bival v Krapinskih Toplicah, odlok obč. zastopa, da mora kopališče v 24 urah zapustiti. Korač se je pritožil na županijsko oblast v Varaždinu, a ta je njegovo pritožbo zavrnila. O, ta hrvaška osebnost svoboda! Sedaj se vladi neljube osebe niti zdraviti ne ne smejo v kopališčih! Vladi bi bilo pač najljubše, da bi take osebe kar na kratko — poginile! Na Hrvatskem vračajo dunajski protislovenski list „Zeit“. „Novi Srbobran“ poroča, da naročniki dunajskega lista „Zeit“ v Brodu, Nov. Gradiški, Vukovaru in v drugih mestih vračajo ta list, ker je na najnesramnejši način jel blatiti Rusijo in vse Slovanstvo. „Srbobran“ pozivlja vsa srbska društva, da naj isto store. Tudi Hrvatje so se že odločili, da nastopijo na ta način proti „Zeit“. Mi bi tudi Slovencem isto priporočali! — Srbi ob grobu Hrvatice. Reški Srbi so položili na krsto umrle soproge hrvaške rodoljuba Erazma Barčiča krasen venec s srbsko trobojnico in napisom: Reški Srbi plemeniti Hrvatci! Pogreba se je udeležilo mnogo odličnih Srbov. Lep pojav! — Redar razbojnik. V Mitrovici je bil obsojen redar Peter Jovančič v šestletno ječo, ker je zavrato napadel kanelista Draženovića ter ga s polenom udaril po glavi, da je kanelist drugi dan umrl. Napadel pa ga je zato, ker ga je kanelist karal, zakaj sedi v gostilni ter ne gre na pozorišče skrbet za red. — Velika narodna skupščina se je vršila včeraj v Županji. Prisostvovalo je do pet tisoč ljudi. — Tatvina na pokopališču. V Zagrebu so zaprli delavca Jos. Škofa, ki je pripeljal nekemu starinarju prodajati par centov železnih križev, ki jih je nakradel na Rokovem pokopališču.

— **Najnovejše novice.** — Košutovci v Dalmaciji. Enajst poslancev Košutove stranke je napravilo „pobuno“ potovanje po Dalmaciji. V Dubrovniku so srečali eskorto tistih madjarskih vojakov, ki so se uprli daljnemu službovanju ter bili zato odvedeni v zapore. Poslanci so napravili fronto ob cesti ter se eskorti odkrili. Eskortirani vojaki so odzdravili. Častnik, ki je vodil eskorto je stopil k poslancem Rakovskemu ter ga vprašal: „Kaj hočete, gospoda?“ Poslanec je odgovoril: Nič; pozdravili smo le mučenike.“

— Za zgradbo pogorele vseučilišne knjižnice v Turizmu je nakazala vlada 300.000 lir.

— Dobrodelna plesalka. V Vicenci je umrla nekdanja plesalka Rosalinde Tomasini Prestinonin v starosti 87 let ter zapustila vse svoje premoženje pol milijona lir mestu za otroško bolnišnico.

— Župnika umorila z britvijo. V Oglieru pri Salernu je župnik Amadeus Clarizia že dalje časa nadlegoval mlado kmetico. Ker se ga ni mogla drugače ubraniti, prerezala mu je z britvijo vrat.

— Toženi papež. Rodbina Pecci toži papeža Pija X. za dedščino po papeževem bratu, kardinalu Giuseppe Pecci. Vatikan si je njegovo dedščino samovoljno obdržal ter ni omenjena v oporoki papeža Leona XIII.

— Japonski parnik je trčil pri Hastingsu z angleško ladjo skupaj, ki se je potopila s petimi mornarji. Japonski parnik je vozil premog za bojno ladjevje.

— Strašna obsodba. Iz Varšave se poroča, da so izmed pobeglih poljskih rezervistov tri ujeli ter jih postrelili.

— Zopet velik požar v Ameriki. V Rochestru gori trgovski del mesta. Ogenj se širi tako naglo, da morajo bližja poslopja razstreljati z dinamitom, da se požar ne širi.

— **Spomini.** „Ali še veš, Doife, v teje utici sva si dala prvi poljub. Slučajno je bila tudi mama v bližini, ki je takoj najino zvezo blagoslovila.“ — Oh, da bi naju mar bila za usesa potegnila!“

— **Dragoceni vrtni pridelki.** Za sladkosnedneže — ki pa morajo seveda tudi imeti dovolj denarja — nudi v sedanjem času londonski trg jagode, hruške, šparglje in grozdje. Jagode, ki so skrbno vzgojene v steklenih cvetličnjakih, veljajo 25–30 K kilogram. Hruške izvrstnega okusa so po 2 K komad. Grozd muškateleja velja 10 K. Cena šparglja je različna. Plačuje se za šop 8–9 K, pa tudi 70 K se je že moralo plačati za šop.

— **Gledališče na vodi** je nova ameriška iznajdba. Gledališče je na veliki ladji ter ima prostora za 1000 oseb z ložami in galerijo. Ladja prevozi reke Ohio, Illinois in Missisipi, v skupni dolgoti 2500 milj. Pri vseh večjih naselbinah ali v njih bližini spusti sidra in mostiče, da prihajajo ljudje k večernim predstavam. Igralskega osebja je 40, ki imajo ločene kabine in skupno obedovalnico. Vsi prostori so električno razsvetljeni. Podjetje se imenitno rentuje posebno v delavskih kolonijah ob velikih rudnikih in tovarnah.

— **Najzdravejše mesto** je po časniskih zatrdilih mesto Berlin, kjer umrje na leto 161 na 1000 duš. V Londonu je to razmerje 186 v Parizu in New Yorku 184. na Dunaju 194, v Rimu pa 219. Najneugodnejše je baje v tem pogledu v Petrogradu, kjer umrje 23 izmed 1000 oseb.

— **Srednje šole v Avstro-Ogrski.** V šolskem letu 1902/03 je bilo v Avstriji 105 gimnazij s 30.780 učenci, na Ogrskem pa 165 gimnazij z 54.099 učenci. Realk je bilo v Avstriji 64 z 22.039 učenci, na Ogrskem pa 32 z 10.645 učenci.

— **Pečene race v zraku.** Nekemu pariškemu listu so sporočili iz Nantese sledeči čudež: Nedavno je na jezeru Grandlieu razsajala huda burja. Ribiči so seveda hiteli s svojimi čolni k bregu. V tem je udarila strela. Kmalu nato je opazil neki Gareau, da padajo na njegov čoln deloma popolnoma pečene, deloma napoli osmojene race. Strela je namreč v zraku zadela jato divjih rac ter jih spekla. Uredništvu niso poslali nobene teh pečenih rac na ogled, ki bi se seveda rado po našlo s svojo — česniško raco.

— **Japonska pošta** je vsakekor najcenejša na svetu. Pisma se razpošiljajo po celi državi za trikratje cene našega denarja. Treba pa je pomisliti, kako težaven je poštini promet po gorati deželi. V državi je železnica le za 100 milj, tudi zadostnih cest ni, a parniki morejo voziti le med nekaterimi nabrežnimi postajami.

— **Japonsko plemstvo.** Danes šteje japonsko plemstvo 10 kue-zov, 25 markijev, 80 grofov, 352 vikom-tejev in 98 baronov. Knežje rodbine se zovejo Goseke, Ihijo, Kujo, Takatsukasa, Nijo, Konaye Sanyo, Ivakura, Simadzu, Mori in Tokugawa. Te rodbine imajo privilegij, da si pri njih izbira nevesto cesar, oziroma prestolonaslednik. Vsi ti plemenitaši imajo velike dohodke — do 2 mil. hektolitrov riža na leto — govore francosko ali angleško, se vozijo v bogatih ekipažah, igrajo bilard in hazard ter dvorijo ženskemu spolu — imajo tedaj podobne skrbni in zasluge za domovino in človeštvo kakor evropski plemenitaši.

— **Zima v Ameriki.** V New Yorku se ne spominjajo take zime kot je letošnja. Ondotno pristanišče

je polno ledu, tako da je lokalni promet popolnoma prenehal. Tudi železniški promet je mnogokje ustavljen in šole so zaprte zaradi prevelikega snega in prehude zime. V mestu je padla temperatura nekoliko stopinj pod ničlo. V sicer tako živahnih ulicah se vidi le redko kateri človek. Najhuje trpe prieljenici iz Italije in južnih krajev sploh. Otroci jim kar po vrsti umirajo. Oblasti dele med reveže kurjavo, vkljub temu pa vsako noč zmrzne več oseb.

— **Premoten tat.** Nedavno se je vozil iz Budimpešte v Vel. Varadin dunajski gledališčni igralec Karl. Bil je sam v voz drugega razreda. Na neki postaji je vstopil nenadoma v njegov voz elegantno oblečen gospod, ki je takoj skočil z razprostrtimi rokami k igralcu ter ga s kli-com: „Zdravstvuj, dragi prijatelj!“ objel in pristavil: „Od prevelikega veselja, da sem te našel, grem v svoj voz po vina, da se ga napijeva.“ Ravno tako naglo kakor je prišel je tudi odšel iz voza. Karl je zaman čakal na tega človeka, ki ga ni poznal. Ko pa je prišel igralec v Vel. Varadin je zapazil, da mu manjka denarnica s 450 kronami.

— **Technikum Mittweida,** višji tehniški zavod pod državnim nadzorstvom za elektrotehniške in strojne inženirje, tehnike in delovodje, je imel v preteklem 36. šolskem letu 3610 obiskovalcev. V zadnjih letih se je pouk v elektrotehniški in strojni, kar tudi pospešuje bogate zbirke, laboratoriji, delavnice in strojne naprave (laboratoriji za gradnjo strojev). Letni semester se prične 19. aprila; za neplačni predpuk, ki se prične 22. marca se bo pa sprejemal že početkom marca naprej vsak delavnik. Natančne programe s poročilom oddaja zastoj tajništvo Technikum Mittweida (Krajevstvo Saska). V obširnih z zavodom spojenih tovarniških učnih delavnicah, ki obsegajo okoli 3000 qm sveta, se sprejemajo v praktično vajo volonterji. Technikum Mittweida je bil odlikovan na sasko-turingiški razstavi v Lipskem z najvišjo odliko, kralj. soško drž. svetinjo „za odlične vspehe v tehniškem pouku.“

— **Moč ženske lepote.** V Florenci živi 22letna Beatrice Ancillotti, o kateri govorijo dandanes po vseh italijanskih salonih. V zadnjih šestih mesecih je zaradi nje obupal in znorel mladi slikar Costetti, slikar Mus-sini je šel zaradi nje v samostan, a višji duhovnik in rektor Don Andrea Goretta v Ferrari je na njeno obljubo, da postane njegova, slekel talar ter prevzel očetovo trgovino z lesom. Seveda je še vedno mogoče, da iz poroke ne bo nič, kajti čudna lepota je bila že nešteto krat zaročena. Ta novodobna Helena je vitka in krasno vzrasla, večja kot so navadno Italijanke. Razločuje pa se od svojih vrstnic še posebno po snežnobeli polti.

Književnost.

— „Slovenski Pravniki“ ima v svoji 1. in 2. številki naslednjo vsebino: 1. Henrik Sturm: O mejah izvršilnega reda. 2. S.: Kvalifikacija sodnih uradnikov. 3. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Če tet pomaga pri gospodarstvu svojega tasta, je li upravičen zahtevati nagrado za svoja dela — iz naslova mezde ali odškodnine? „Condictio sine causa?“ b) Službene pogodbe, ki imajo enostranske pogoje in ne ustrezajo pravemu smotru, da se službeno razmerje na vse strani prosto in pošteno razvije, — so „contra bonos mores“ in zato neveljavne. c) Ako je vsled premembe tožbenega zahtevka postopanje prešlo iz onega za rabokupne pogodbe v navadno, tedaj je nastavitv v sodbi rok za opravo dotičnega dejanja (izpraznitve poslopja) v zmislu § 409 c. pr. r. — Stranka, ki je pri naroku, v katerem se zahtevke premeni v tem zmislu, zastopana po odvetniku s pravnim pooblastilom (§ 31. c. pr. r.) ne more trditi, da se jej je možnost vzela, razpravljati pred sodiščem (§ 477, št. 4 c. pr. r.) d) Brez pridržka in omejitve predlagana in po § 39 št. 6, izvrš. r. istotako pravomočno dovoljena ustanovitve izvršbe z rubežem iz prodajo premičnin ne pomeni popolne odpovedi do daljnjega izvršbe. — Če se je dovolila in ustavila izvršba na podlagi naslova, ki uima izvršilne moči, se nova izvršba na podlagi istega naslova ne sme odklanjati. — Če sta se stranki odrekli obvestilu o ustavitvi izvršbe, je poletni rok § 200 št. 3 od-nosno § 282 izvrš. r. potekel z dnem sodne vlozbe ustavitvenega predloga, a ne z dnem ustavitvenega sklepa. c) Predpis § 11 konk. r. ne ovirada bi se pred otvoritvijo konkurza opravljena izvršba v zavarovanje izpremenila v izvršbo v izterjanje, in da bi se pridobljena zastavna pravica brez ozira na otvorenjo konkurznogo postopanje realizirala. Kazensko pravo. Glede spisov, katere je vročiti v lastne roke (§ 79 k. pr. r.), ne zadostuje nadomestna vročitev potom javnega razglasila. Kadar takih

spisov ni moči dostaviti v lastne roke, je odrediti, da se po dotični osebi v svrhu vročitve spisa poizveduje, eventualno je ukazati, da se jo kot begosumno aretuje; v ostalem pa postopanje v zmislu § 422 kazenske pr. r. počivaj, dokler se dotičnika ne zasači. V zmislu §-a 80, odst. 2 k. pr. r. je le takrat dopustno rabiti oznanila na občinski hiši, kadar samo stanovanje adresatovo ni znano, ne pa tudi, kadar sploh kraj njegovega bivanja ni znan. — Določil v 3. oddelku 5. dela poslovnega reda za sodišča I. in II. stopnje o vročevanju v civilnih rečeh ni uporabljati na kazenske reči. 4. Izpred upravnega sodišča. K razlagi zakona z dne 19. septembra 1899 št. 73 dež. zak. za Štajersko glede na pravice učiteljev do uvrstitve v višjo plačilno stopnjo. 5. XVII. redna glavna skupščina društva „Pravnik“. 6. Ravno-pravnost slovenskega jezika v praksi. 7. Razne vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 27. februarja. O novem naskoku Japoncev na Port Artur poroča general Flug: Dne 25. ob 11. dopoldne se je od Daljnega približala japonska eskadra, broječa 16 ladij in začela streljati na zunanji breg. Ruske ladje so odgovarjale. Boj je trajal pol ure. Z ozirom na japonsko premoč so ruske križarke odšle v notranji pristan. Uvidevši brezuspešnost bombardiranja trdnjave so se Japonci umaknili na široko morje, do kamor ne segajo bombe. Štiri japonske križarke so se ločile od eskadre in odšle v zaliv Golubinaja, kjer je bilo nekaj ruskih torpedovk. Japonci so bombardirali breg ali nameravanega izkrcanja vojaštva niso mogli izvršiti. — **Rusko Severno agentstvo** poroča o tem naskoku: Japonsko brodogrje je šlo šest oklopic, štiri križarke in deset torpedovk. Ruske ladje „Novik“, „Bojan“ in „Askold“ so se umaknile v pristan. Japonci so bombardirali trdnjavo in obrežje brez uspeha.

Petrograd 27. februarja. Vest, da se je ruska vojna ladja „Askold“ potopila, je izmišljena.

Petrograd 27. februarja. Potrjuje se, da je admiral Aleksejev prišel dne 22. t. m. v Mukden.

Kolonija 27. februarja. „Kölnische Zeitung“ javlja iz Petrograda, da so Japonci v zalivu Golubinaja eno rusko torpedovko poškodovali.

London 27. februarja. Japonski poslanik v Seulu je zahteval, naj korejska vlada pozove francoskega poslanika, datakoj zapusti deželo.

London 27. februarja. Pri bombardementu v Port Arturju je bilo na trdnjavi poškodovanih pet velikih topov tako, da so neporabni. Tudi mesto je trpelo, zlasti delavnica arzenala. Ena bomba je počila pred admiraliteto. Več malih ladij v pristanu je bilo uničenih.

London 27. februarja. „Daily Telegraph“ poroča podrobnosti o transportiranju Japoncev v Korejo. Če je potiralo resnično, spravi Japonska jako veliko armado čez morje.

London 27. februarja. Dve japonski ladji sta prisilili v Šanghaj stoječo rusko ladjo „Mandžur“, da je zapustila pristan. Na morju sta jo napadli in poškodovali.

London 27. februarja. Korejska vlada je sklenila, da se korejska armada pridruži Japoncem v boju proti Rusiji.

London 27. februarja. Vodja kitajskih bokserjev, Ču, je bil v Tientsinu aretiran, ker je pripravljaj vstajo v Mandžuriji.

London 27. februarja. Po 17-dnevni vožnji je prišel ekspresni vlak iz Dalnega v Petrograd in pripeljal tja 400 žena in otrok iz Port Arturja. Vlak je vsak dan

srečal povprek 30 vojaških vlakov.

Sofija 27. februarja. Listi poročajo, da je car sprejel ponudbo, da se jugoslovanska četa 1000 mož udeleži vojne na lastne stroške. Iz Sofije vstopi v to četo 300 mož.

Pariz 27. februarja. Car je dovolil princu Aleksandru Oldenburgu, da sestavi svoj oddelek 1500 konjenikov in se ž njimi udeleži vojne. Princ je za to četo daroval milijon rubljev.

Dunaj 27. februarja. Danes sta avstrijska in ogrska delegacija zaključili svoje zasedanje.

Dunaj 27. februarja. Jutri priobči „Wiener Zeitung“ lastnoročno pismo cesarjevo, s katerim se sklicuje državni zborna dan 8. marca. Čuje se, da bo prva točka dnevnega reda rekrutni kontingent.

Praga 27. februarja. „Česká demokracie“ javlja iz baje popolnoma zanesljivega vira, da hoče Avstrija 15. aprila zasesti Mitrovico v Stari Srbiji. List pravi, da so že določeni komandanti dotičnih vojaških oddelkov in da je termin določen natančno na 15. aprila. Odgovornost za to vest se mora listu samemu prepustiti.

Dunaj 27. februarja. V starosti 75 let je danes tukaj umrl fcm. Teodor vitez Braumüller.

Petrograd 27. februarja. Iz Irkutsk se poroča, da so zasledili tam pri vodstvu bajkalske železnice veliko poneverjenje. Vodja stavbe, Jakobljev, je bil takoj aretiran.

Pariz 27. februarja. V Colombe pri Parizu je v petrolejskem skladišču nastal strahovit požar.

Novi York 27. februarja. V Rochestru je včeraj nastal požar, ki se še danes širi. Vse mesto je v nevarnosti.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Žitni trg je tudi v tekočem tednu nadaljeval z isto energijo z zvišanjem efektivnih cen in termin-kurzov, kakor v prejšnjih dveh tednih — povod k temu je bil in je še vedno vzhodno-azijska vojska. Direktno ta sicer niti najmanj še ni uplaval na bržčas tudi ne bo mnogo uplivala na evropski žitni trg, ker Japan naših pridelkov ne potrebuje, Rusija pa jih bo slej ko prej še izvaževala iz evropske Rusije k nam, sedaj tem bolj, ker bo konzum v evropski Rusiji vsled odhoda vojakov v Azijo še manjši, blaga pa ne bo treba za njimi pošiljati, ker je azijskih pridelkov v ruskih okrajih dovolj, da se od njih hranijo tudi še došli evropski Rusi. Toda drugi moment je, ki vznemirja vse evropske in ameriške borze, namreč negotovost, dokleje bo ta vojska trajala in in kaj se utegne v tem času na bojnem polju dogoditi. Kakor sredi vasi plameneci hiši z vso resnobno vznjuzata strah, da se vname še katera v njiu bližini, tako plava nad borzami bojazen, da se poleg Rusije in Japana v teku časa zaplete še katera druga država, ki ima na vzhodu svoje interese, v boj, kakor Anglija in Francija. V tem slučaju pa je položaj žitnega trga za Evropo resen, potem pride že evropski pridelek v poštev z vsemi žitni trg spremljajočimi okoliščinami. In to poslednje oživlja se od dne do dne bolj v kri in meso, vsled česar nimamo v kratkem času pričakovati, da bi dosedanji avancement na cenah popuščal — nasprotno je vsesplošno mnenje, da imamo pred drmi novo dviganje cen. Balkan vzlic najrazličnejšim mirolnim poročilom tudi še ni pacificiran, da niti ne tako nedolžen, kakor ga hočejo v zadnjem času svetu slikati. Videti hočemo, kaj nam prinese na Balkanu spomlad.

Pšenica ima navado proti koncu tedna nekoliko odnehavati, kar se je zgodilo tudi v tem tednu. Dočim se je v začetku tedna efektivno blago vzpenjalo po 10 do 15 vin. na dan, postajalo je proti koncu tedna nespremenjeno, toda ne, da bi se dosegla višina znižala. Nominelno smo v efektivnem blagu avanzirali za 25 do 30 vin. Kurz je imel najvišjo ceno 9⁰⁷/₀₈, notiral pa je včeraj 8³⁵/₀₆ proti preteklem tednu 8⁷³/₇₄ za spomlad in 8⁶²/₆₃ proti 8⁴²/₄₃ za jesen.

Koruzna istotako napreduje za točno blago in kurz je pridobil v enem tednu 10 vin. ter notira včeraj 5⁴⁴/₄₅.

Na pšenico in koruzo uplivajo tudi slabša poročila o prihodnji letini, posebno v Ameriki.

usojam naznanjati, da sem
3. svečana 1904
ko pisarno
vška ulica št. 12
lik nemške cerkve.
1904.
urlovšek

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi boleznih, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v priv. Schwann-Apotheke, Frankfurt a. M. 541-1

Lepo stanovanje

se odda za 1. maj. 357-19

J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.

Takoj se vsprejme
izurjen 572-1

Krojaški pomočnik

za finčje delo.

Kje? pove upravništvo „Sl. Naroda“.

Išče se lepo opravljena

soba

s posebnim vhodom, v bližini Marijinega trga, ako mogoče tudi s hrano. 574-1
Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Solidno“ poste restante.

Stanovanje

v bližini justične palače z 1 sobo in kuhinjo se odda v najem.

Več se izve v Cigaletovih ulicah št. 3 pri hišniku. 575-1

Baraka

in dobro ohranjeno

žensko kolo

se prodaja po nizki ceni.

Poizve se: Dunajska cesta 69.

Skoraj nov 561-1

dvokolesni motor

je na prodaj za ugodno ceno.

Kje? pove upravništvo „Sl. Naroda“.

Dve modistki

se sprejmeta takoj 523-3

v modnem salonu

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, Stari trg št. 6.

Poskusite

pristni
rastlinski
liker
Florian

Po okusu in zdravem učinku prvaka likerjev.

Ogreva in oživlja telo, Budd tek in prebavo, Daje dobro spanje.

Lastnik: 5-47

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Prva hrvatska
tovarna
žaluzij, ro-
let, lesenih
in železnih
zatvornic
za okna in prodajalnice

G. Skrbić

Zagreb, Ilica 40

priporoča 467-2

svoje priznane solidne,
točne in cenene proizvode.
Ceniki zastoj in franko.

Ravnokar se izšli

zemljevidi

527-5

rusko-japonskega bojišča

v zalogi tiskarne

J. Blasnik nasled. v Ljubljani.

Cena 20 vin. za komad, po pošti 26 vin.
Dobiva se v tiskarni in vseh knjigarnah.

St. 711

Razglas.

546-2

Od podpisanega županstva se daje
s tem na splošno znanje, da se bode

lovska pravica

občine Podrečje

dne 29. svečana t. l.

ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okraj-
nemu glavarstvu v Kamniku oddala
za čas od 1. prosinca leta 1904 do
31. grudnia l. 1908 potom javne dražbe
v zakup.

K tej dražbi povabijo se vsi pri-
jatelji lova s pristavkom, da zamorejo
dražbene pogoje vsak dan ob navadnih
urah pri gori omenjenem glavarstvu
vpogledati.

Županstvo Podrečje

dne 6. februarja 1904.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

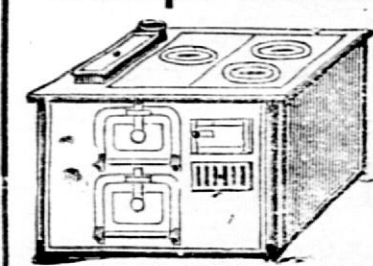
Krasna ura z jako lepo verižico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garancija.
Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi
podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili
briljantom, 1 krasen kolij iz orient-biserov,
patentni zaklep, najmoderneji nakit za dame,
1 fin usnjati mošnjiček, jako elegantni na-
stavek za smotke, 1 garnitura ff. double-
zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff.
žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo
v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še
200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje
v hiši. Krasnih 325 komadov s uro, ki je
sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt-
nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo

poštno predale 72,

Ako ne ugaja, se denar vrne. 555

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Že 30
let so najboljše
priznane. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijalitet: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
znanki. 543-1

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Weis 18, Gorenje Avstrijsko.

Štev. 6593.

552-1

Ustanova za realce.

Pri ljubljanskem mestnem magi-
stratu je izpraznjeno

eno mesto cesar Franc Jože-
fovih ustanov za realce v zne-
sku 100 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico v
Ljubljano pristojni ali, ko bi takih pro-
silcev ne bilo, na Kranjskem rojeni
revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo
realno v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove
je vlagati opremljene s potrebnimi do-
kazili do 20. marca letos pri šol-
skem ravnateljstvu.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 20. februarja 1904.

Optični zavod

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 28
priporoča veliko zalogo vsa-
kovrste min ocal, naočnikov,
daljnogledov ter vseh opti-
čnih predmetov.

Popravila in po-
stno naročitve,
se izvrše točno
cenó in takoj

Žalne klobuke

v bogati izbiri od najcenejših do
najfinejših vrst priporoča 9
salon modnih klobukov

J. S. Benedikt, Ljubljana.

Josip Reich

parna

barvarija in kemična spiralnica
ter likanje suknja

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbiri

flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih

barv, firneže in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

leta 1842.

Prodajalna in komtoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. jez. Zvez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbolneje itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu

najnovije, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano realno

in fino po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju

— suknenega —

in manufakturnega

— blaga —

se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Karol Angel:

krojač in trgovec v Kanalu (Primorsko)
potrebuje dva izučena 522-5

krojaška pomočnika.

Delo stalno. Vstopita lahko takoj.

Hišnik

(Hausmeister)

s stalno službo, katerega žena bi oprav-
ljala posel hišnice, se sprejme
proti mali mesečni plači in prostemu
stanovanju. 573-1

Natančneje v mestni posredo-
valnici za delo in službe, Mestni
trg št. 27.

„Škrat“

363-10

edini slovenski humoristično-sati-
rični tednik, ki prinaša izključno

originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za
pol leta 3 K. Posamezne številke
se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Vojvode Beauforta

neudorfska

najboljša, naravna

slatina

neprekosljivo dobra namizna
voda in zdravilna pijača.

Ne barva vina!

Glavna zaloga za Ljubljano pri Petru
Lassniku, za Ribnico pri Francu
Piceku. 501-2

Zahtevajte le čistilni ekstrakt

Globus

kakor ga kaže ta podoba

ker se ponuja 2 515-1

mного malovrednih

posnetkov.

Fritz Schulz jun.

Delniška družba Lipsko in Heb.

2 travnika 2

prav v bližini mesta

sta na prodaj.

1 travnik okoli 4 oralov v katastralni
občini Karlovske predmestje.

1 travnik okoli 7 oralov v katastralni
občini Trnovo.

Več se izve v pisarni 514-3

Jos. Perhauc-a
Dunajska cesta št. 6.

Mesečna soba

s hrano, v prvem nadstropju, z razgle-
dom na ulico in posebnim ugodom se
odda s 1. marcem na Starem trgu
št. 28. 529-2

Spretnega

krojaškega pomočnika

in učenca sprejemem takoj. 556-2

Franc Kraigher

v Ljubljani, Kongresni trg št. 5.

Čevljarska obrt

z vsem orodjem in zalogo, se
takoj za primerno ceno odda.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 523-3

Gospodična

praktično izvežbana v knjigovodstvu
in korespondenci želi službe kot
knjigovoditeljica, eventualno kom-
ptoristinja. 542-2

Kje pove uprav. „Slov. Naroda“.

Na Bregu 20

se odda stanovanje s 4 sobami in
kuhinja takoj, nemeblirana soba
in prodajalniški prostor pa za
majnik.

Več pove gdč. Lesjak v hiši,
III. nadstropje. 554

Enonadstropna hiša

vsa v dobrem stanu se prodaja v Radečah
pri Zidanem mostu št. 66.

Hiša je pri cesti in pripravna za trgo-
vino ali obrt.

Več pove Nikola Gornik, usnarj 531-3

Gospodične

ki se želijo izobraziti v šivanju za do-
mačo porabo in krojnem risanju po
najnovjšem sistemu sprejema

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 17.

Kraljevstvo Saško. 361-3
Technikum Mittweida.
Ravnateljstvo: prof. A. Holzt.
Višje tehniško učilišče za elektroteh-
niško in strojno tehniko.
Elektrotehniški in strojni laboratoriji.
36. šolsko leto: 3610 gujenov.
Tovarniške učne delavnice.
Programi itd. pošilja brezplačno tajništvo.

Išče se

za ustanovitev stavbne obrti izobražen
mož (ne pod 25 let) z vlogo 7000 do
12.000 gld. Prednost imajo taki, ki so
te stroke nekoliko vajeni. — Dobra
eksistenca in zaslužek sta zajamčena.

Ponudbe sprejema uprav. „Slov.
Naroda“ pod šifro „Baugeschäft“.

K. J. Vodišek

K obilni udeležbi v ljudsko vabita.

Postrežba točna. — Cene stalne.

KONCERT

vsako nedeljo in praznik do Velike noči

vrši se

(Perlesov marof)

Pozor!

Resna ženitna ponudba.

Mlad trgovec v večjem mestu,
dobrega značaja, z 40.000 K
premoženja želi v svrbo ženitve
takoj stopiti v resno korespon-
denčno zvezo z 18-24 let staro
gospodično, ki ima veselje do
trgovine in 20.000 — 40.000 K
premoženja.

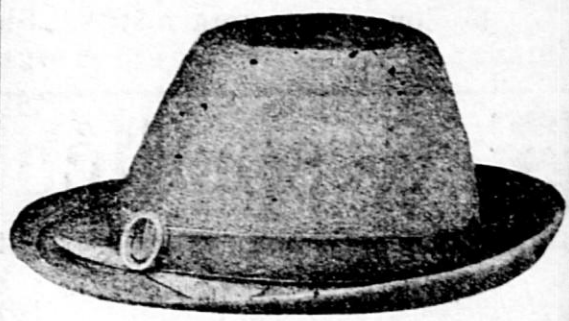
Le resne ponudbe s sliko naj
se pod šifro „Mlad trgovec“
do 15. marca t. l. pošilja uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. 554-1
Za tajnost se jamči.

AVGUST REPIČ

sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.
Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porce-
lana, svetilk, zrcal,
šip itd. itd.
Steklenice, kozarci,
vrčki itd.
po najnižjih cenah.

Kogar nadleguje **kašelj**
naj poskusi kašelj ublažu-
joče in veleokusne
Kaiser-jeve
prsne bonbone.

2740 notarske overovlje-
nih sprleval jamel
za gotov vseh pri
kašlju, hripavosti, katarju in
zastizenju.

Zavrite, kar se vam ponudi drugega!
Varujte se prevar! Le pravi z varst-
veno znamko „tri jelke“.

Zavoje 20 in 40 vin. 2780-20

Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg
železnega mostu v Ljubljani, v dež.
lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leu-
steke v Ljubljani in pri Ubaldini pl.
Trnkociju v Ljubljani. — V Novem
mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Maggi^{jeva} začimba

Je edina in staroslovna, ki deli hipno slabim jubat
omakam, juhinih primeskom, prikubam itd, neprickakovano
okrepcevalen in dober okus. — **Male kapljice zadostuje.**
Dobi se po vseh trgovinah s kolonialnim in delikatesnim
blagom in drogerijah.
V steklenicah od 50 vin. višje.
Originalne steklenice se napolnijo po ceni.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamozje in ekskomptuje
izdane vrednostne papirje in
vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.
Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
agodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzlaga. 39-23
Promet s čeki in nakaznicami.

4 pari čevljev za 5 K.

Ker sem pri nekem konkurzu nakupil
ogromno število čevljev, jih bodem prodal
še kratek čas po čudovito nizkih cenah in
sicer: 1 par moških in 1 par ženskih usnj.
čevljev na trakove, dobro podkovanih, dalje
1 par moških in 1 par ženskih modnih
čevljev, vsi 4 pari so močni in narejeni po
najnovejšem kroju, za zimski čas gorko
podplečeni; velikost po cm.

Vsi 4 pari stanejo samo 5 kron. —
Denar naj se pošlje po nakaznici ali pa
plača po povzetju. — Zamena dovoljena,
tudi se denar brez pomisleka vrne.

Razpošiljalnica čevljev 568
A. Gelb, Krakov, št. 40/4.

Naznanilo.

Martin Lampert

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 31

prodaja
trboveljski premog
na drobno in debelo; dalje dobra suha
bukova in mehka drva

po sežnjih (klaft.) ali tudi po cele vagone;
rezana in sekana, trda in mehka
drva se dobijo na zahtevo v vsaki množini.
Obenem tudi naznanjam slavnemu ob-
činstvu, da sem v isti hiši **prevzel**
najstarejšo firmo umrlega

Jurija Jankoviča

do domače **Habeta**, obstoječo že nad 80
let, znano po vsi Ljubljani in po deželi,
namreč **prevažanje vsako-**
vrstnega blaga s kolodvora,
na kolodvor, kakor tudi pri stavbah.

Prevzamem tudi selitve po najnižji ceni.
Se priporočam slavnemu občinstvu za
množestveni obisk

3301-11 **Martin Lampert.**

St. 6888

Razglas.

V zmislu deželne zakona z dne 17. junija 1870., št. 21 dež. zak., o
varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih
mrčesov naročam vsem posestnikom, uivalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju
mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svojo sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne
stene na vrtilih, na polju in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih
jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakorsibodi pokončati nabrana go-
senčna gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in
rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati kakor hitro mogoče a najdalje
do 15. maja.

Kadar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kadar se veje,
ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma take veje
ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice obrati od
njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sad-
nega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od
drevja ob gozdnih robih v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine,
vsak dan, zlasti v zaranih urah otrsati in pokončevati ali obračati kmetijstvu
na korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogrei) pri oranju ali kopanju zemlje
precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Ce se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega
časa, jih bode dala mestna občina izvršiti na njegove stroške, vrhutega pa se
mu bode naložila na korist občinske blagajnice globa od 2 do 20 kron in če
bi se to ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan
z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1904.

Zupan: **Ivan Hribar.**

V vlijudno znanje, da je

zdravilni konjak

dvornih dobaviteljev **E. Cusenier & Co., Cognac**

prva trgovina te stroke, delniška družba

10 milijonov glavnice

50 zlatih svetinj in 10 častnih diplom

na prodaj pri

Mr. Ph. Mardetschlager-ju

zapriseženemu kemiku dežel. sodišča v Ljubljani v izvirnih
steklenicah in s certifikatom.

Niste več odvisni

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami n.	—70	253 črk n.	2-40
90 " "	—85	354 " "	3-—
127 " "	1-20	468 " "	3-60
140 " "	1-60	640 " "	5-—
211 " "	2-—	809 " "	6-—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.
Zastopniki se iščejo.

Dunaj I, Adlergasse 7
(telefon 12.179)

Neugajoče se vzame nazaj.

Znamenito, temnordeče, izvrstno, sladkobno, močno in zajamčeno pristno

dalmatinsko krvno vino

prodaja samo podpisana veletrgovina z vinom liter po 48 vinarjev.

Vzorec franko, če se vpošlje poštna znamka za 20 vinarjev

R. MAITI, Koper (Capodistria).

Grah

sladek, zgodnji, nizek in visok,

zelenjad in cvetlice

vsake vrste, zanesljivo kaljive,

velikanska pesa

kakor vsako leto zanesljiva,

je že došla in se priporoča v postrežbo

Peter Lassnik

v Ljubljani

Wolfve ulice št. 1.

INDRA TEA

zmes najfinjših kitajskih, indijskih
in ceylonskih čajev. Priten je le v
originalnih zavojih.

Glavno zalogo ima: **Josip Ančik**, le-
karnar v Ribnici na Kranjskem. 2463-24

INDRA TEA IMPORT COMPANY, TRST.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvija. Vse puške so na c. kr. preskuš-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj.

Odda se v najem prodajalna

ob deželni cesti v dobro obiskanem
kraju na deželi. Zraven prodajalne sta
tudi dva prostorna magacina, potem
dve sobi za stanovanje in kuhinja.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

518-3

Grofa R. Keglevich-Buzina
redilna moka
Dematogen

je edino uspešno
sredstvo proti

SUHOSTI

(upadlosti), slabemu teku, nervoz-
nosti, bledolčnosti, migreni, slabokrvnosti.
V najkrajšem času garant. polna oblika,
damam bujne prsi, v 6 tednih 20 kg. več
teže, za otrok in odrasle obojega spola se
rabi z najboljšim vspehom, zdravniško so-
lajno ocenjeno in priporočeno. Večkrat od-
likovano, tudi „Grand Prix v Parizu 1903“.
Pazite na ime „Dematogen“, zak. var.
Karton stane **gld. 1-25**. Razpošilja cen-
tralna zaloga

E. J. BALZAR, Dunaj III, Heuburgerstr. 56.

Restauracija pri „Zlati ribi“

lastnica **Marija Rozman.**

Dobro znana restavracija pri „Zlati ribi“

vhod iz Ribjih ulic in Špitalskih ulic

priporoča **izborna vina** iz Dolenjske, Istre in Štajerske.

Vsak dan večkrat sveže, priznano dobro

500-1

puntigamsko marčno pivo.

Na razpolago imam vedno sveža

gorka in mrzla jedila

za zajtrk, opoldan in zvečer.

Marija Rozman, restavratorka.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4%.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Posojila po 5% in po 5%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406.

Linolej in poveščeno blago

prodajajo na debelo uajceneje 173-13 Vzorci in ceniki franco.
Josip Pfenningberger-ja sinovi I. avstr. tovarna za usnjato in povešč. blago
Dunaj I., Ankerhof.

Otvoritev obrta.

Vljudo naznanjam, da sem **otvoril**

v Ljubljani, v Gradišču št. 6
mizarstvo in pokladanje parketov.

Priporočam se za vsake vrste izdelavo in popravo mizarstvih
del po znižanih cenah.

Parkete I. vrste po 4 K 40 vin. za kvadratni meter.

Z odličnim spoštovanjem 435-3

Josip Japelj, mizar in pokladalec parketov
v Ljubljani, Gradišče št. 6.

Po visoki kralj. deželni vladi proglašena za zdravilno
rudninsko vodo

čista alkališko-muriatiška

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša
namizna pijača
ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša

*** zdravilna voda ***
ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena
in deluje nenadkriljivo pri boleših želodca, pljuč,
požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja,
kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih
jeter, gorečice in raznih ženskih boleznih.

Odlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 437-4

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgozlj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " " kavčnih žlic;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnice za juho;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnice za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čaše za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svetnikov;
- 1 komad čedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inšerata ne temelji na nikakršni slepariji zavajem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

ženitovanjsko in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cililni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še
jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Največji, najhitrejši in najvarnejši brzoparniki, kakor
„Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“,
„Kaiser Wilhelm der Grosse“

kl voziljo

v Ameriko

**Bremen
New-York.**

Vozne liste za vse
razrede in po ame-
rikanških železnicah
prodaja po pred-
pisanih najnižjih ce-
nah in dá brezplačno
poročila

Edvard Tavčar konces. glavni zastopnik
za Kranjsko

183-5 v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

FR. P. ZAJEC
urur
Ljubljana
Stari trg št. 28.
Nikelasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-—.

Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki faconi

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Anton Kanc
Ljubljana, Selenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
Zadnje novosti vsakovrstnih
klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij.,
angleških, italijanskih tovarn.
Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo

gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
iopic in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Tschinkelnov se dobiva 348-7
samo
pri edinem izdelovalcu
Tschinkel-nu
(postavno zavarovan)
priznано
najboljši
dodatek h kavi
v Ljubljani
in njegovih zastopnikih.

Naročajte izborno 1384-81
Ljubljansko delniško pivo
iz pivovaren
v Zalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema
Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Naznanilo.
Usojam si vljudno javiti vsem svojim p. n. odjemalcem, da sem
lesni prostor
ki sem ga imel doslej na svetu g. Kneza 231-6
premestil na svoj lastni prostor
nasproti rampe drž. železnice
kjer sem zgredil veliko, zračno sušilnico.
V zalogi imam deske, trame, morale iz smrekovega in me-
cesnovega lesa, lepo suho blago z Gorenjskega in Koroškega. Pri-
pomnim še, da imam za manipulacijo z lesom v službi izvedenega okla-
diščnika, ki je že po mnogih večjih mestih pri velikih trgovinah opravljal
enak posel. — Vse blago oddajam po prav ugodnih cenah.
Anton Deghenghi.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 156-9

Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša
za naročanje ozir. nakupovanje
Čopičev za plekarje, sobne alikarje, zidarje in mizarje.
Lakov, pristnih angleških, za vozove.
Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg.
Jantarjeve glazure za pôde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.
Voščila, štedilnega, pripravnega za vsa- kovrstne prevlake.
Rapidola, za barvanje narav- nega lesa i pohištva.
Brunolina za plekarje, sobne alikarje, zidarje in mizarje.
Olinatih barv, priznано najboljših.
Olinatih barv v tubah dr. Schönfelda.
Firneža prirejenega iz lanenega olja; pristen, kranjski.
Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.
Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.
Karbolineja, najboljšega.
Fasadnih barv za apno.
Barv, suhih, kemičnih, prste- nih i rudninskih.
Kleja za mizarje in sobne slikarje.
Vzorcev za slikarje, najnovejših.
645-1

Olje proti prahu.
ADOLF HAUPTMANN
I. kranjska tovarna olinatih barv, fir-
nežev, lakov in steklarskega kleja.
LJUBLJANA.
Ustanovljena 1. 1837.

Specialna obrt za gradbe iz betona,
želez. betona in monirske gradbe

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!

FALESCHINI & SCHUPPLER

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.

G. kr. deželno sodno zapriseženi zvedeneo in cenilec.

235-6

Izvršitev nadzemskih
in podzemskih zgradb

LJUBLJANA

Dalje stopnice, reser-
varje, mostove, vodne in
kanalizacijske naprave,
čistilne naprave za kap-
nico, utrjevanje kleti
proti talni vodi, prosto
stoječe masivne stene,
cementna dela vsake
vrste.

NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

SPECIALNA IZVRŠITEV
stropov in streh, varnih
pred ognjem, zvokom,
potresom in glivami, brez
vporabe železnih opor.

Razglas.

V konkurzno maso Oroslava Fugine v Črnem vrhu spadajoči

zalogi mešanega blaga

v glavni trgovini v Črnem vrhu št. 9 in v podružnici v Godoviču št. 4 se prodasta vsaka zase povprek ponudbenim potom.

Konkurzna masa ne prevzame nobenega jamstva za kakovost in množino blaga, niti za morebitne nedostatke v inventurnem zapisniku, ki je na vpogled pri upravniku konkurzne mase.

Po izločitvi nekaterih že prodanih predmetov in pod zap. št. 708 inventiranega sode znaša cenilna vrednost blaga v Črnem vrhu 4897 K 09 h in blaga v Godoviču 1964 K 19 h.

Ponudbe je vlagati pri podpisnem upravniku konkurzne mase

do vštetega dne 5. marca 1904

in je vsaki ponudbi priložiti 10% cenilne vrednosti tiste zaloge, na katero se reflektira, kot varščino.

Odbor upnikov si pridržuje pravico v 5. dneh po preteku ponudbenega roka ponudbe sprejeti ali odkloniti in je do tedaj vsak ponudnik vezan na svojo ponudbo. Tisti ponudnik, čegar ponudbo odbor sprejme, ima v 8 dneh, računski od dne, ko prejme obvestilo, kupnino na roke konkurznega upravnika plačati in blago prevzeti, ker sicer njegova varščina zapade na korist konkurzni masi.

Blago se sme pregledati v četrtek, dne 3. marca 1904, od 10. — 12. ure dopoldne v Črnem vrhu in od 3. — 5. ure v Godoviču.

Konkurzne mase upravnik

Dr. Fran Horvat, c. kr. notar v Idriji.

564-1

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rzeni kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svetinjo z diplomom).

Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočnejše izvršujejo.

Velika zaloga najfinjšega nasladnega peciva, biškotov in suhorja.

163-14

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

30 dni na poizkušnjo

pošljem vsakomur pristno Böhnel System Roskopf patentirano anker uro in se zavežem, da v teku 30 dni vzamem uro nazaj in da vplačani znesek brez kakkega odbitka takoj vrnem.

Pristna Böhnel System Anker 175-4

Roskopf patent-ura

antimagnetique s sekundnim kazalcem in s kazalnikom iz prist. patent. steklenine (ni papir), masivnim, 36 urnim ankerskim kolesjem v eleg. črno imit. okrilju iz jekla ali niklja je vsled velike odpornosti in natančnega teka sama in edina najboljša štrapačna ura, ki bodi vsakomur, ki potrebuje močno in zanesljivo štrapačno uro, toplo priporočena.

Stane z lepo nikljasto veri-
žico in tokom vred gld. 2-50

3 komadi gld. 6-75, 10 komadov gld. 20-.

Ravno taka ura s podobo Nj. Vel. cesarja, papeža Pija X, lepimi lovkimi ali pokrajinskimi podobami stane 30 kr. več. Za dober tek ure se 3 leta pism. garantira. — Proti povzetju jih razpoložila

I. tovarniška zaloga Böhnel Roskopf ur
MAKS BÖHNEL, urar, DUNAJ
IV., Margarethenstrasse 48 b.

Dobavitelj c. kr. državnih uradnikov.

Svarilo! Na mnoga vprašanja čast. bralcev tega lista javljam, da imam jaz edino tovarniško zalogo pristnih Böhnel System Roskopf patent anker ur, kar sem tudi prvi prijavil. Vendar pa različne firme moje anonce neprestano ponarejajo in hvajijo preproste pločevinaste ure s plombo ali brez nje, kakršne pri meni stanejo po 1 gld. 70 kr. Pazite prosim natančno na ime MAKS BÖHNEL, urar. Vse druge ponaredbe energično zavračajte. Ustanovljeno leta 1840.

Mehanik
Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bielekle in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
ahranjujejo in samamenujejo. — Pri
sunanjih naročilnih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
z žolto medjo ali mesingom montir-
anih za obklade z pečnicami ali kahlani.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršijo.

A. KRACZMER zaloga
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča
popelne
zalogo
kratkih
klavirjev,
mignonov in
planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-
morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;
Br. Stingl, c. kr. dvorna zalaga-
telja na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
uhirajo in izvršujejo se
podlaganje z usnjem
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najceneje.

Modni kangarn. Loško sukno.
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice št. 5.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Predavanje

dr. med. Baumgartna
iz Wörishofna

Ces. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in vovnega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzen-ate, Inomost, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Aussee, Solnograd, Čez Kain-Reiflin, v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Čez Selzthal v Solno ad, Inomost, Čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, Čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Čez Klein-Reifling v Steyr. Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj, Čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Obojni vlaki Ob 7. uri 17 m. zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja Čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl. Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m. zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 18 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja Čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, Čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVOMESTO IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. in ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 1 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

D. SERAVALLI

Ljubljana x Slomškove ulice št. 19 x Ljubljana

Izdelovatelj umetnega kamna in cementnih cevi.

Priporoča se č. gg. stavbenim podjetnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu za nabavo cementnih cevi.

250-6

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v različnih barvah in okraških, cementni strešniki, mize iz mozaike in cementa, vodovodne školjke, okrasni za fasade, vsakovrstne podobe, konjski žlebovi, goveje jasi, korita za svinjake itd. se nabavajo vedno v zalogi.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

* Delo okusno in solidno z garancijo. *

Cene po dogovoru nizke. Postrežba točna.

KAROL REBEK

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik
proge 1825-38

'Rdeča zvezda'
Ljubljana, Kolodvorske ulice 41

Najkrajša, najcenejša in
najboljša vožnja

v Ameriko

je na brzoparnikih te linije.

Potniki bodo edino pri meni
brezplačno zdravniško pre-
iskani.

Veljavne vozne listke in natančni pouk
izseljencem dobi se v moji pisarni:
Kolodvorske ulice št. 41.

Karol Rebek.

Red Star
Line

Antwerpen
New York

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in naj-
večje vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakomur najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoča naročila
in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

4-9

Fran Sevčič

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

Velika zaloga čevljev
za gospode, dame, otroke in častnike.
Gamaše, galoše. Solidno blago. Nizke cene. Zaloga ob uvalu

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanosti.

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstarejše parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega **280** velikanskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v **6** dnevih
direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga v Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:
Hamburg-Amerika Linie
Fr. Seunig v Ljubljani
Dunajska-cesta št. 31, poleg velike mitnice ali šrange.

Inženir J. MIKULA
tehnični birô v Ljubljani
Mestni trg šte. 19
priporoča kot zastopnik

tovarne za stroje Andritz delniška družba
tovarna v Andritzu pri Gradcu
prometno ravnateljstvo na Dunaju, I., Kohlmarkt 1

parne in plinove stroje, turbine vseh preizkušanih sistemov, parne kotle vseh vrst, samotežnike na roke in z električno gonilno silo, valjčne naprave, rudokopski in fužinski stroji, naprave za vodne postaje, vodne samotežnike, obračalnike, premikalne odre, vodilne cevi iz litega železa in iz železne pločevine, transmisije, ventilatorje, kompresorje, naprave za lesne brusilnice, za celulozne in papirne tovarne, za litje železa, kovin itd.

Projekti in proračuni za
popolne parne, turbinske in sesalne plinove naprave
brezplačno.

Najboljše reference iz vseh delov monarhije.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadno do najfinjših žime.

M. Pakič v Ljubljani.
Naravnim naročnikom se pošilja s povzajem.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, voznih koles, glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice

kakor tudi manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge i. t. d.

priporoča **Anton Schuster** Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo za dame in gospode

rokavic kravat za gospode toaletnega blaga

dalje ščetice za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd. iz najboljše renomiranih tovarn priporoča

Alojzije Persche Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Založnik o. kr. državnih uradnikov.

Ivan Sokič
Pod tranco št. 2.

7 priporoča v največjih izdanih in v najnovjših tiskanih in

čepice in ciparje

Klobuke

Pod tranco št. 2.

Cena mesa pri Devici Mariji v Polju.

Cenjeni odjemalci!

Mi podpisani mesarji vam naznanjamo, da bo cena mesa poskočila vsled velike draginje goveje živine. Znano vam je, da se je po drugih kronovinah, mestih in občinah živina podražila in vsled tega tudi meso.

Cena bo s 1. marcem naslednja:

flam in prvo meso kila 1 K 4 v. zadnji del mesa „ 1 „ 12 „

Mesarji pri Devici Mariji v Polju:

Andrej Dimnik
Janez Benčina 530-2

Jakob Dimnik
Fran Resman.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

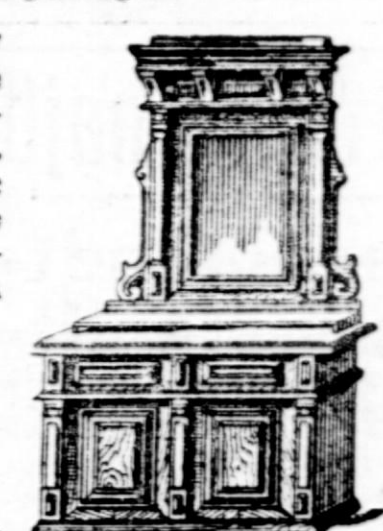
LJUBLJANA
Stari trg št. 1.

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar
načelnik. 95-8

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministristvi notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena **edina popolna**

Adresna knjiga za vse Avstrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolarne in neprotokolarne trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokolaranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamek strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. 3182-24

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu na-pravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne, železniške, paroplovske, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.-	Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO . . 14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. . 12.-
Zv. III. G. AVST. I. SLCB. . 11.80	Zv. VIII. CESCO (dva dela) . 32.-
Zv. IV. STAJERSKO . . . 10.-	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA . 25.-
Zv. V. KOR. I. KRANJSKO . 8.-	Zv. X. GAL. I. BUKOV. . 27.-

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörig. 5.
kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Fino, dobro in ceno jesti
in piti se more edinole
„pri Rasbergerju“
restavracija „pri belem konjičku“
Wolfave ulice števil. 12.
Kuer-jeva pivarna. 471-4
Najfinjši guljaž za zajutrek
samo 6 krajcarjev.
V sredini mesta!

Varst. znamka: Sldro.
Liniment Caps. Comp.
iz Richterjeve lekarne v
Pragi
priznana izborna, bolečine tola-
žeča mazilo; po 80 h. K 1'40 in
K 2'— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zaplombah z našo varstveno
znamko „sldro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsako prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. 2563-26
Richterjeva lekar-
na pri zlatem levu
v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Slastna
pijača
je
3223-23
Talanda Ceylon-čaj.
Ne vpliva vznemirjačo, temveč kre-
pilno na duha in telo:
St. 1 v zavojih po 20, 30, 125 vln:
„ 2 „ „ 24, 60, 150 „
„ 3 „ „ 32, 80, 200 „
Dobiva se
v vsaki večji drogeriji
in specerijski trgovini.

Dobra kuharica

je izšla izšla **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 282-10

Nujno svarilo.
Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se
delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi imeni in znamkami po-
veličevati in spravljati na trg.
Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj
le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčistiša jedilna mast
priznana od avtoritet. 3041-8

**Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.**
Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošljamo poskusne poštné skatljice po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za skatljico, franko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za raspeče-
valce po železnici v zavitkih po 1/2, ali 1 kg, v
zabojih pa od 10 kg naprej.
Za grosiste prednostne cene!
Brošure in zdravniška izpričevanja zastoj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast
v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.

Iz proste roke se prodaja lepo
posestvo
na deželi, nasproti železniški postaji,
s trgovino, gostilno, kmetijo, vozovi,
konji in z vsemi dodatki pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Natančne poizvedbe in
vprašanja pri g. **Ivanu Pušniku**
v Sapjanah, pošta Jelšane. 496-2

Anton Askerc 2-25
Zlatorog.
To krasno národno pravljico o
Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj
Askerc, in to popolnoma drugače,
nego je bila znana doslej po Funko-
vem prevodu nemške Baumbachove
idile. Askerc se je tesneje oklenil
pravljiske snovi tako kakor jo je bil
zapisal rajni Deschmann ter pridržal
tudi demona „Zelenega lovca“. Tako
je ustvaril Askerc iz národne prav-
ljice čisto novo, svojo epsko pesnitev;
zato se nadejamo, da zaslovi sedaj
med nami tudi njegov izvirni,
slovenski „Zlatorog“.
Izšel je v založbi
L. Schwentner-ja
v Ljubljani
in velja broširan 1 K 60 h, po pošti
1 K 70 h.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!
Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-
črn blek in ohranjuje
Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej
lepo svetijo i usnje konservira.
Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
kozje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-,
šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.
18-9
Dobiva se povsod.
Štefan Fernolendt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.
Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Dva spretna krojaška
pomočnika
sprejme takoj 520-3
A. Pretnar, krojaški mojster
Sava pri Jesenicah, Gorenjsko.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 237-6
VOZOV.

Ohranitev zdravega
ŽELODCA
tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v urav-
navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega sa-
pitja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše
znano sredstvo **Dr. Rose balzam za želodec**.
Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih
zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebav-
ljanje in provzroča lahko odvajanje tako, da
služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.
SVARILO!
Vsi deli embalaže
imajo zraven stoječo
postavno depono-
vano varstveno znamko.
Glavna zaloga
lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi,
c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje ve-
lika steklenica in za K 150 mala ste-
klenica na vse postaje avstro-ogrske
monarhije poštne prosto.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar-
b. detschlager, J. Mayr. 1112-18

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priporočano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spravevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 2828-18
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

PREVZETJE
KROJAŠKE OBRTI.
642-1
DOVOLJUJEM SI SLAVNEMU P. N. OBČINSTVU S TEM
XXX NAJVLJUDNEJE NAZNANITI, DA SEM PREVZEL XXX
MODNI SALON
ZA IZDELOVANJE OBLEK OD VOBČE DOBRO ZNANE
TVRDKÉ A. MERSCHOL, TER BODEM ISTO VODIL TUDI
XX
A. MERSCHOLV NASLED.
FRANC ROŽIČ.
OZIRAJE SE NA SVOJO VEČLETNO PRAKSO PRI ZGORAJ
OMENJENI TVRDKI KOT VODITELJ IN PRIKROJEVALEC,
SI ŠTEJEM V ČAST, SE ČASTITEMU P. N. OBČINSTVU
TUKAJ IN NA DEŽELI KAR NAJTOPLEJE PRIPOROČATI
Z ZAGOTOVILOM, DA JIH BODEM Z VSO UNEMO SKUŠAL
XXXX V VSAKEM OZIRU NAJBOLJE ZADOVOLJITI. XXXX
XX
A. MERSCHOLV NASL.
FRANC ROŽIČ
KONGRESNI TRG ŠT. 7.

Buks
HAVRE-AMERIKA
New-York Prevaža potnike z brzoparniki, ki za-
nesljivo prevozijo v 5 1/2 do 6 1/2 dni
* **Boston** preko morja, po najnižjih
Cena je iz **Philadelphia** cenah v
BUKSA na omenjena
pristanišča:
II. razred (kajite) K 250.—
III. razred (medkrov) K 148.—
25-13 Pojasnila daje brezplačno takoj zastopnik:
Ivan Bihelj v Buksu (Švica) poleg
kolodvora.
Vožnja LJUBLJANA-BUKS velja
samo 5 gld. 3 kr.